

ACTIVITEITENVERSLAG 2021

**CONTROLEORGAAN OP DE
POLITIONELE INFORMATIE**

Verantwoordelijke uitgever:

Philippe Arnould - Voorzitter van het Controleorgaan op de politie informatie

Adres: Leuvenseweg 48 - 1000 Brussel

E-mail: info@controleorgaan.be

Afbeeldingen:

***(1) Beelden van het Federaal Parlement en omgeving – van Kurt Van Den Bossche –
Rechten voorbehouden aan de Kamer van de Volksvertegenwoordigers***

(2) Beelden van politie leden - Rechten voorbehouden aan de politie

(3) Illustraties/tabellen/grafieken – Rechten voorbehouden aan het Controleorgaan

INHOUDSTAFEL

A. Voorwoord van het directiecomité

B. Wettelijk kader

C. Visie en missie

D. De activiteiten van het Controleorgaan (COC)

1. INLEIDING

1.1. Bevoegdheden en opdrachten

1.1.1. Vier prioritaire opdrachten

1.1.2. Bevoegdheden

1.1.3. Organisatie en samenstelling

1.1.4. Enkele kerncijfers inzake interne organisatie

1.1.5. Enkele relevante interne maatregelen

2. DE OVERWEGEND DATAPROTECTIE ACTIVITEITEN

2.1. De verzoeken onrechtstreekse toegang

2.2. De vragen tot informatie en advies

2.3. Advies op wet- en regelgeving

2.4. De klachten

2.5. De internationale onderzoeken

2.6. Dataproductie in bijzondere sectoren en materies

2.6.1. Bijzonder Toezicht: de BELPIU controles

2.6.2. Bijzonder Toezicht: De fiscale BELPIU vorderingen AADA

- 2.6.3. De Algemene Inspectie van de federale politie en de lokale politie
- 2.7. Cameragebruik door de politiediensten
 - 2.7.1. Algemeen
 - 2.7.2. Vragen tot informatie en advies inzake cameragebruik
 - 2.7.3. Enkele bijzondere onderzoeken
- 2.8. De uitoefening van de corrigerende bevoegdheden
 - 2.8.1. De genomen corrigerende maatregelen
 - 2.8.2. De rechterlijke voorzieningen tegen de beslissingen van het COC

3. DE OVERWEGENDE CONTROLEACTIVITEITEN

- 3.1. De controle – en toezichtonderzoeken bij de GPI
 - 3.1.1. Algemeen
 - 3.1.2. Overzicht van de e voornaamste toezichtonderzoeken
- 3.2. De controle op de gemeenschappelijke gegevensbanken terrorisme en extremisme

4. DE BELEIDSMATIGE ACTIVITEITEN

- 4.1. Nationale overlegfora
- 4.2. Internationale overlegfora
- 4.3. Externe communicatie en deelname aan evenementen
 - 4.3.1. Perscontacten
 - 4.3.2. Deelname aan studiedagen en opleidingen
 - 4.3.3. Website
 - 4.3.4. Bevragingen van het COC door studenten en andere externen

5. PARTNERSCHAPPEN EN GEDEELDE BEVOEGDHEDEN

6. BESLUIT EN TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

Bijlage: Het Controleorgaan in cijfers

LEXICON

AIG: Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie

ANG: Algemene Nationale Gegevensbank

ANPR: *Automatic Number Plate Recognition*

API: *Advanced Passenger Information*

AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

BELPIU: Belgische Passagiersinformatie eenheid

CALOG: *Cadre Administratif et Logistique*

CBPL: Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

CG/ISPO: Commissariaat-generaal/*Information Security & Privacy Office*

COC: Controleorgaan op de politionele informatie

DIRCOM: Directiecomité van het COC

DRI: Directie van de politionele informatie en de ICT-middelen

DPA: *Data Protection Authority*

DPIA: Data Protection Impact Assessment

DPO: *Data Protection Officer*

DOSE: Dient Onderzoeken – *Service d’Enquête*

GBA: Gegevensbeschermingsautoriteit

GGB: Gemeenschappelijke Gegevensbanken

GPI: Geïntegreerde Politie – *Police Intégrée*

HRM: *Human Resources Management*

ICT: *Information and Communication Technology*

LED: *Law Enforcement Directive*

NGO: Niet Gouvernementele Organisatie

OCAD: Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse

PIE: Passagiers Informatie Eenheid

PIU: *Passenger Information Unit* (zie ook PIE)

PLIF: Personeel-Logistiek-Informatica-Financiën

PNR: Passenger Name Record

PZ: Politiezone

SCHEVAL: *Schengen Evaluation*

SICAD: Communicatie en Informatiedienst van het Arrondissement

VTE: Voltijds Equivalenten

WGB: Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

WOG: Wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit

WPA: Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt

A. Voorwoord van het directiecomité

1. Dit activiteitenverslag geeft een overzicht van de activiteiten van het Controleorgaan of COC¹ in 2021. Dit is het derde volle werkingsjaar van het COC waarbij de organisatie op kruissnelheid is gekomen. Het is naar aanleiding van het nieuwe Europese en nationale privacy- en gegevensbeschermingskader² van september 2018 dat het COC in een zeer beperkt tijdsbestek definitief zijn plaats heeft afgedwongen in het Belgische 'politiecontrole-landschap' vooral dan als politionele dataproductie autoriteit (DPA).

2. Een activiteitenrapport is altijd de gelegenheid om terug te blikken vooral nu de drie directieleden formeel op 1 september 2021 aan het einde van hun mandaat zijn gekomen. Zij blijven in plaats tot het moment van eedaflegging van de opvolgers. Het directiecomité (DIRCOM) meent te kunnen terugblikken op een geslaagd (deeltijds) mandaat³. Deze overgangssituatie is natuurlijk verre van optimaal zodat het DIRCOM aandringt om de procedure tot aanwijzing van de nieuwe leden DIRCOM nu zou opstarten wat tot op het moment van het afsluiten van dit activiteitenverslag niet is gebeurd door het federale parlement.

De vlotte onderlinge samenwerking tussen de DIRCOM leden is cruciaal voor elke organisatie en a fortiori voor een kleine instelling als het COC. Het kan niet genoeg benadrukt worden, zeker voor een toezichthouder die zich hoe dan ook altijd blootstelt aan kritiek, bedenkingen of opmerkingen van de 'gecontroleerden', dat die DIRCOM leden werkelijk *the right man/woman on the right place* moeten zijn, zowel in termen van technische expertise, dossierkennis als human resources kwaliteiten. Dat geldt

¹ Acroniem voor 'Controleorgaan-Organe de Contrôle'.

² Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG - Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) of in zijn Engels afkorting *GDPR* wat staat voor *General Data Protection Regulation* - en Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad - ook in deze bijdrage aangeduid als 'richtlijn politie/justitie' of in het Engels *LED* wat staat voor *Law Enforcement Directive*.

³ Door de overgangsregeling voorzien in art. 285 WGB hebben de drie leden DIRCOM uiteindelijk een mandaat van slechts 3 jaar gehad (september 2018-september 2021).

uiteeraard nadien ook voor de medewerkers die door het DIRCOM worden aangeworven en/of benoemd.

3. Gestart als specifiek toezichtsorgaan – met als prioriteit de efficiëntie en effectiviteit van de politionele informatiehuishouding stond het Controleorgaan tussen 1998 en 2014 onder het gezag van de Ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie. In 2014 werd het COC overgeheveld naar de wetgevende macht.

4. Met de Wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit en vooral de Wet Gegevensbescherming van 30 juli 2018 werd het COC met ingang van 5 september 2018 bijkomend een volwaardige gespecialiseerde data protectieautoriteit (DPA). Het kreeg een nieuw juridisch kader en organisatie in de artikelen 4 §2, 4^e WOG, 71 en de volledige Titels 2 en 7 WGB en de WPA (art. 25/1 tot en met 25/8, 44/1 tot en met 44/11/13 en art. 46/1 tot en met 46/14).

B. Wettelijk kader

5. Het wettelijk kader vinden we in internationale normen – met name de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) en de zgn. *LED* (de *Law Enforcement Directive* of richtlijn politie/justitie 2016/680) – en de belangrijkste nationale wetgeving zoals de WGB (Wet Gegevensbescherming), de WPA (Wet op het Politieambt) en in mindere mate de WOG (Wet Gegevensbeschermingsautoriteit). Daarnaast zijn er nog de sectorale wetten, tal van uitvoeringsbesluiten en omzendbrieven die, indien relevant voor de geïntegreerde politie (GPI) en de overige diensten die onder het COC toezicht vallen, dat ook zijn voor het COC.

Voor alle duidelijkheid wordt herhaald dat het COC evenwel niet louter een dataproctectie autoriteit is, maar ook een reguliere controle-instantie op onder meer de hele politionele informatiehuishouding.

C. Visie en missie

6. Het COC heeft als missie/visie een performante, democratische en rechtstatelijke politionele werking – en informatiehuishouding voor ogen. Het heeft dezelfde missie ten aanzien van de AIG⁴, de BELPIU⁵ en de AADA⁶.

Het neemt een constructieve houding aan waarbij het de gecontroleerde instellingen in eerste instantie bijstaat en aan bewustmaking of *awareness* doet. Pas als ultimum remedium is een dwingend optreden aan de orde door het nemen van zgn. 'corrigerende maatregelen' (cf. verder).

⁴ Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie (cf. artikel 2 van de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten.

⁵ Belgische passagiersinformatie-eenheid - *Passenger Information Unit* of *PIU* bedoeld in hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

⁶ Algemene Administratie van Douane en Accijnzen van de Federale Overheidsdienst Financiën.

D. De activiteiten van het Controleorgaan (COC)

1. INLEIDING

1.1. Bevoegdheden en opdrachten

1.1.1. Vier prioritaire opdrachten

7. De bevoegdheden en opdrachten van het COC betreffen in grote lijnen:

- (1) het toezicht op titel 2 WGB verwerkingen ten aanzien van de GPI, de AIG en de BELPIU, d.w.z. alle verwerkingen verbonden aan de operationele opdrachten;
- (2) het toezicht op AVG en titel 1 WGB verwerkingen door de GPI, d.w.z. alle verwerkingen (verbonden met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer) in relatie tot de niet-operationele opdrachten (vb. HRM⁷ verwerkingen);
- (3) het toezicht op de verwerking van de informatie en de persoonsgegevens bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 WPA, met inbegrip van deze ingevoegd in alle politionele gegevensbanken;
- (4) elke andere opdracht door of krachtens andere wetten verleend. Hier kan worden verwezen naar bijvoorbeeld (1) het zichtbaar en niet zichtbaar cameragebruik door de GPI, (2) de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens en (3) de bevoegdheid van het COC t.a.v. van de Douane m.b.t. tot de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

8. In essentie kunnen dus de volgende activiteitendomeinen worden onderscheiden:

- (1) activiteit *Data Protection Authority* (DPA) t.a.v. de GPI, de AIG en de BELPIU;
- (2) activiteit 'controle/toezicht op de politionele informatiehuishouding en de gemeenschappelijke gegevensbanken terrorisme'⁸t.a.v. de GPI en OCAD;

⁷ *Human Resources Management*.

⁸ In de parlementaire werken bij de Wet van 18 maart 2014 betreffende het politionele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten

- (3) activiteit 'Bijzondere Administratieve Methodes', meer bepaald alle vormen van politieel cameragebruik;
- (4) activiteit t.a.v. AADA⁹ in de in fiscale materies en verband houdende met de passagiersinformatie gegevens.

1.1.2. Bevoegdheden

9. De bevoegdheden van het COC betreffen klassieke bevoegdheden van een toezichts- of controleorgaan. Een reeks reparaties zijn noodzakelijk en hebben te maken met het feit dat het COC ook een dataproductie-autoriteit is, zodat het overnemen van de oude bepalingen van de Organieke Wet van 1991 op de Comité' P en I niet altijd de beste optie is gebleken. De noodzakelijke aanpassingen werden door het COC overgemaakt in het kader van de door Staatsecretaris Mathieu Michel doorgevoerde en nog steeds aan de gang zijnde evaluatie van de WGB zoals die voorzien is in artikel 286¹⁰. Een eerste evaluatierapport werd verspreid in november 2021¹¹, maar bevat in hoofdzaak een evaluatie van de GBA en GDPR materies. Hoe dan ook werd aangekondigd dat naast een reparatie van de WOG van 3 december 2017, ook de WGB in 2022 het voorwerp van amenderingen zou worden. Het COC ziet dit als een opportuniteit om zijn werking, en dus ook het toezicht op de GPI en de andere gecontroleerde instellingen te optimaliseren.

1.1.3. Organisatie en samenstelling

10. Het COC bestaat zoals gezegd uit een DIRCOM van drie leden waarvan twee magistraten en één deskundige. Daarnaast is er een 'Dienst Onderzoeken' (DOSE¹²)

opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van Strafvordering (BS, 28.03.2014) kunnen we daaromtrent het volgende lezen "Overigens, de wezenlijke opdrachten in termen van toezicht op het operationeel politieel informatiebeheer die oorspronkelijk aan het controleorgaan toegekend waren, blijven ongewijzigd, met name het controleren van een efficiënte, maximale, beveiligde politieel gegevens- en informatieflex op basis van de behoefte om te kennen, alsook het verzekeren van de naleving van de procedures inzake de operationele politieel informatieverwerking", *Parl.St.* Kamer 2013-2014, nr. 3105/001, 63.

⁹ Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen.

¹⁰ Art. 286 voorziet in een evaluatie van de WGB in het derde jaar na de inwerkingtreding ervan. Gezien de inwerkingtreding plaats vond op 5 september 2018 dient de evaluatie te gebeuren in 2021.

¹¹ <https://michel.belgium.be/nl/Evaluatierapport%20Privacywet>

¹² Dienst Onderzoeken/Service d'Enquête.

bestaande uit 2 leden afkomstig van de GPI en 1 deskundige. Tot slot is er een 'Dienst Steun' ('secretariaat') bestaande uit 1 jurist, 1 informaticus en 1 directie-assistent. Daarnaast kan het COC contractueel rekruteren¹³ tot maximaal 30% van haar totale personeelsbestand (op een kader van 9 VTE), wat het inmiddels gedeeltelijk heeft gedaan met de aanwerving van 2 contractuele juristen in 2020, zodat het maximale personeelsbestand op 11 VTE komt indien volledig volzet.

Hierbij moet aangestipt worden dat het hele PLIF¹⁴ beleid ook door het DIRCOM moet waargemaakt worden, zij het dat daar een zekere steun vanuit Persopoint komt bij kijken. Het moet evenwel gezegd dat het DIRCOM en zijn personeelsleden niet onverdeeld gelukkig zijn met die steun. Het is duidelijk dat de meerwaarde van Persopoint veeleer ligt bij grote organisaties en veel minder bij kleine zoals het COC. De *overhead* die door Persopoint wordt gecreëerd door de werking van allerhande applicaties en formele te volgen administratieve voorschriften (begrijpelijk voor grote organisaties) is voor het COC en zijn personeelsleden veel vaker een last dan een lust. In tegenstelling tot de meeste andere parlementaire collaterale instellingen heeft het COC ook geen administratie die naam waardig, laat staan een administratief leidinggevende, zodat die rol ook moet opgenomen worden door het DIRCOM.

Het COC spreekt alleszins de hoop uit dat het in de steigers staande gemeenschappelijk dienstverleningscentrum 'INCENTRIS' – waarvan de creatie het gevolg is van de audit van het Rekenhof en de door dit Hof en de commissie comptabiliteit van de Kamer gewenste synergiën tussen en met de meeste dotatiegerechtigde instellingen van het federale parlement – een belangrijk deel van

¹³ Op grond van artikel 21, 1^e en 2^e lid van het Huishoudelijk Reglement van het COC zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 14 november 2018, *BS* 27 november 2018, 90687.

¹⁴ Personeel, Logistiek, Informatica en Financiën.

de PLIF *workload* van het COC kan overnemen. INCENTRIS zou begin 2023 zijn activiteiten moeten opstarten.

1.1.4. Enkele kerncijfers inzake interne organisatie

11. Het COC is een kleine organisatie in verhouding tot zijn opdrachten en te controleren instellingen én in vergelijking met de andere dotatiegerechtigde instellingen. Het moet ook benadrukt worden dat het volle kader van 11 VTE niet steeds kan aangehouden worden. In het werkingsjaar 2021 is die volle capaciteit evenwel kunnen behouden worden. Het jaar 2022 dient zich daarentegen minder goed aan vermits thans reeds twee juristen het COC hebben verlaten (waarvan 1 juriste actief werd gerecruteerd door een internationaal Brussels advocatenkantoor)

12. Het COC had in 2021 een goedgekeurde uitgavenbegroting van 1.696,47 KEUR waarvan een dotatie van 1.288 KEUR. De hele dotatie gaat volledig en enkel op aan de loonlasten, zodat alle andere werking – en investeringsuitgaven met, doorheen de voorgaande jaren door het zuinig gevoerde beleid (en door niet dan wel met vertraging in de vervangingen te voorzien), opgebouwde boni (reserves) moeten worden gefinancierd. Het spreekt evenwel voor zich dat dit op termijn en zeker vanaf 2023 niet meer haalbaar zal zijn en dus de dotatie meer de reële uitgaven zal moeten dekken. Gelet ook op de bijkomende opdrachten die hetzij reeds beslist zijn, hetzij in het vooruitzicht zijn gesteld heeft het DIRCOM daar alvast ook het parlement, de bevoegde politieministers en de staatssecretaris voor privacy van op de hoogte gesteld. Het COC wenst ook te benadrukken dat het sedert zijn start in november 2018 geen EURO heeft bij gevraagd – in tegenstelling tot heel wat andere dotatiegerechtigde instellingen waaronder bijvoorbeeld de GBA – maar dat het nu aan de limieten van zijn mogelijkheden is gekomen. Een kaderuitbreiding en dito financiering zijn vanaf 2023 echt wel aan de orde wil het COC kwaliteitsvol werk kunnen blijven leveren en vooral ook de nieuwe opdrachten kunnen waarmaken.

1.1.5. Enkele relevante interne maatregelen

13. Het COC heeft ook zijn eigen IT-infrastructuur, waarvoor het beroep doet op een externe leverancier die in 2021 werd gekozen na een nieuwe openbare aanbesteding. Gezien de gevoeligheid van de gegevens en de voorbeeldfunctie inzake

informatieveiligheid voor een toezichthouder vraagt dit nog steeds te veel capaciteit van de eigen en enige informaticus, die onvoldoende tijd heeft zich op de kernactiviteit van het COC te concentreren, met name de controle van informatieveiligheidsaspecten bij de entiteiten van de GPI en de andere instellingen. Ook hier heeft het COC voor 2023 zijn hoop in belangrijke mate gevestigd op het toekomstige parlementair dienstverleningscentrum INCENTRIS. Dat geldt tot slot ook voor andere ondersteunende PLIF functies zoals de vertalingen, de boekhouding, de budgettaire opvolging, enz. ...

2. DE OVERWEGEND DATAPROTECTIE ACTIVITEITEN

2.1. De verzoeken onrechtstreekse toegang

14. De verzoeken van de burger - beter bekend als de zgn. 'artikel 42 WGB'¹⁵ of 'OT-dossiers'¹⁶ - tot het uitoefenen van zijn rechten tot inzage/kennisname, verbetering of verwijdering van zijn persoonsgegevens in de politiedatabanken vormen een omvangrijk en steeds belangrijker onderdeel van de dagelijkse reactieve werkzaamheden. In tegenstelling tot de meeste andere EU-landen, waar een systeem van rechtstreekse toegang bij de politie van toepassing is, behandelt in België het COC deze dossiers in de eerste lijn.

15. Elk dossier onrechtstreekse toegang vraagt een substantiële investering van de dossier behandelaars, t.t.z. de twee leden-raadsheren, de juristen van het COC en, in iets mindere mate, de leden van de DOSE.

Het aantal verzoeken is exponentieel gestegen in 2021. Wetende dat de toenmalige privacycommissie jaarlijks gemiddeld rond de 100 à 150 dossiers ontving bereikte het volume in 2021, met **546 dossiers**, een ongekende hoogte en alvast ook quasi het dubbele van het jaar voordien.

¹⁵ Artikel 42 WGB is het basisartikel terzake en stelt in zijn 1e lid: "Het verzoek tot uitoefening van de rechten bedoeld in dit hoofdstuk voor wat betreft de politiedienst in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus of de algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie, wordt aan de toezichthoudende autoriteit bedoeld in artikel 71 gericht (waarmee het COC wordt bedoeld, nvdr.)."

¹⁶ 'OT' staat voor 'Onrechtstreekse Toegang'.

Tabel 1: Evolutie van het aantal aanvragen onrechtstreekse toegang bij het COC

Jaar	Aantal OT
2018	333
2019	392
2020	283
2021	546

16. Van voormelde **546** OT-dossiers die in 2021 zijn binnengestroomd waren er bij aanmaak van de statistieken in maart 2022 reeds **495** afgehandeld. **Dat betekent m.a.w. dat bij opname van de statistieken iets meer dan 90% van de aanvragen werden afgehandeld met een antwoord aan de betrokkene.**

Die gevoelige verbetering in prestaties van het Controleorgaan heeft meerdere oorzaken:

- de kennis en vaardigheden van leden en personeelsleden van het COC die met de jaren stijgt;
- de (gevirtualiseerde) toegang van het COC tot steeds meer politionele databanken (hoewel nog niet tot alle relevante gegevensbanken) zodat het COC zelf onmiddellijk een aantal *prima facie* verificaties kan doen i.p.v. volledig afhankelijk te zijn van de GPI;
- de verhoogde snelheid van beantwoorden van verzoeken van het COC door de GPI;
- het aanduiden van of verzoeken tot werken met één DPO-coördinator binnen de GPI, wanneer meerdere politie-entiteiten als functioneel verwerkingsverantwoordelijke betrokken zijn. Het moet wel gezegd dat dit laatste aspect nog wat in zijn kinderschoenen staat en slechts echt (ook dwingend) doorgang zal kunne vinden bij een noodzakelijke update en modernisering van de GPI 75¹⁷ waartoe het COC reeds initiatieven heeft genomen.

¹⁷ Ministeriële omzendbrief GPI 75 van 15 oktober 2013 houdende de Gemeenschappelijke richtlijn van de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken betreffende de door de politie na te leven procedureregels in het kader van de onrechtstreekse toegang tot de persoonsgegevens die zij in het kader van de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke en bestuurlijke politie verwerken in de algemene nationale gegevensbank, BS van 19 december 2013, p. 99928.

De gemiddelde doorlooptijd¹⁸ in 2019 bedroeg 193,86 dagen (mediaan: 147 dagen); in 2020 werd de gemiddelde behandelingstermijn teruggebracht tot 85,63 dagen (mediaan: 58), m.a.w. minder dan 3 maanden. **In 2021 werd deze behandelingstermijn verder gereduceerd tot 63,35 dagen (mediaan 43).**

In deze cijfers zit er evenwel ook een totaal van 106 dossiers van de niet-EU burgers die voor een groot deel relatief snel kunnen worden overgemaakt tot beschikking aan de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) en daarom een korte gemiddelde doorlooptijd hebben van 23,10 dagen (mediaan 4 dagen). **Wanneer we abstractie maken van dit gegeven komen we niettemin tot een gemiddelde doorlooptijd van 79,45 dagen (mediaan 56) voor de standaard dossiers¹⁹ van onrechtstreekse toegang voor het jaar 2021.** De 'afvlakking van deze progressiecurve toont aan dat het COC op een bepaalde kruissnelheid is gekomen, ondanks de bijna-verdubbeling van deze dossiers t.a.v. 2020.

Gelet op het arbeidsintensieve karakter, de quasi-verdubbeling van het aantal dossiers in 2021 in vgl. met 2020 en het feit dat het COC afhankelijk is van de snelheid waarmee de GPI het COC antwoordt en de soms complexe vraagstukken die zich stellen, beschouwt het COC dit cijfer van 2021 als zeer performant²⁰.

17. Van die 495 afgehandelde dossiers waren er 315 zijnde 63,64% die betrekking hadden op de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG).

Van de afgehandelde dossiers waren de resultaten en/of de gegeven eindrichting de volgende:

- (1) behoud registratie(s): 65 of 11,9%
- (2) archivering/wissing registratie(s): 155 of 31,31%
- (3) rectificatie registratie(s): 92 of 18,58%
- (4) geen (verdere) medewerking²¹ van de betrokkene: 159 of 32,12%

¹⁸ Het aantal dagen tussen de datum van het verzoek (meestal per mail) en de datum van eindbeslissing.

¹⁹ Daarmee bedoelen we in hoofdzaak Belgen of personen van andere nationaliteit die in België wonen/verblijven.

²⁰ Dit cijfer is alleszins niet meer te vergelijken met de lange doorlooptijden van de toenmalige Privacycommissie.

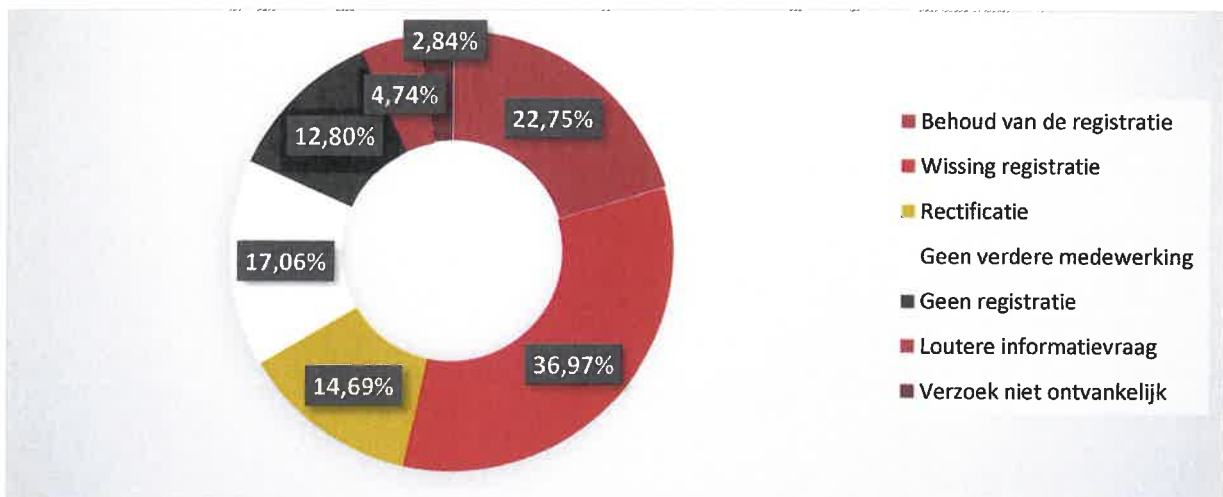
²¹ Dat gebrek aan medewerking kan verschillende vormen aannemen: geen reactie meer op verdere vragen van het COC, geen mededeling van een kopie van de identiteitskaart of een ander document dat de identiteit kan bewijzen, enz.

(5) geen registratie in de ANG: 40 of 8,08 %

(6) het verzoek is een loutere informatievraag: 17 of 3,43%

(7) het verzoek was niet ontvankelijk: 10 of 2,2%

Figuur 1: Eindbeslissingen verzoeken onrechtstreekse toegang wat betreft de ANG

Het totaal aantal beslissingen, nl. 950 is veel meer dan het totaal aantal van de 495 in maart 2022 afgehandelde ANG dossiers omdat één dossier meerdere richtingen/eindbeslissingen kan hebben. Zo kan er bij dossiers die niet ontvankelijk zijn of waar er geen medewerking (meer) is van de betrokkene ook een behoud van de registratie zijn.

Tabel 2: Inhoudelijke eindbeslissingen COC op de verzoeken onrechtstreekse toegang ANG

Resultaat	2019	2019 in %	2020	2020 in %	2021	2021 in %
Behoud registratie	59	33%	48	22,75%	65	11,9%
Rectificatie	15	8,5%	31	14,69%	92	18,58%
Archivering/wissing	49	28%	78	36,97%	155	31,31%
Totaal	123		144		312	

Wanneer we enkel die dossiers nemen waarin het COC een echt **inhoudelijke beoordeling of beslissing heeft genomen**²² stellen we vast dat van de in 2021 behandelde ANG dossiers zo'n 79% (247 op 312 beslissingen) aanleiding hebben gegeven tot een gehele of gedeeltelijke archivering/wissing van de politionele registraties in de ANG. In vergelijking met 2019 en 2020 is dat percentage in 2021 dus nog verder (licht) gestegen van 52% over 75,69% tot 79%.

18. Dit hoge percentage moet alle GPI leidinggevenden blijvend aanzetten tot reflectie en actie, waartoe we reeds opriepen in het vorige activiteitenverslag. **Het is zonder meer een alarmerend cijfer dat bevestigt wat het Controleorgaan doorheen haar werking vaststelt. De kwaliteit (juistheid en nauwkeurigheid) van de politionele databanken laat nog (te) veel te wensen over.**

Dit is allerminst een onschuldige vaststelling: burgers (en trouwens ook politieambtenaren zelf of kandidaat politieambtenaren) worden rechtstreeks of onrechtstreeks benadeeld door onjuiste, achterhaalde of anderszins niet correcte gegevensverwerkingen. Rechtstreeks omdat een politionele bejegening van de burger op grond van foute informatie (fouillering, arrestatie, wijze van politionele benadering, koppeling met ANPR technische gegevensbanken, enz. ...) navenant is. Onrechtstreeks doordat de toegang tot bv. bepaalde beroepen ten onrechte wordt afgesloten of beëindigd: bewakingsagent, militair, private onderzoeker, werknemer in een kerncentrale, enz. ... worden allen mede beoordeeld op hun 'politieel verleden'. Ook politieambtenaren in het kader van bv. de mobiliteit of het willen bekomen van een veiligheidsmachtiging voor bepaalde functies of kandidaat politieambtenaren ondervinden rechtstreeks het gevolg van onjuiste, achterhaalde of anderszins foutieve registraties in de ANG en de basisgegevensbanken.

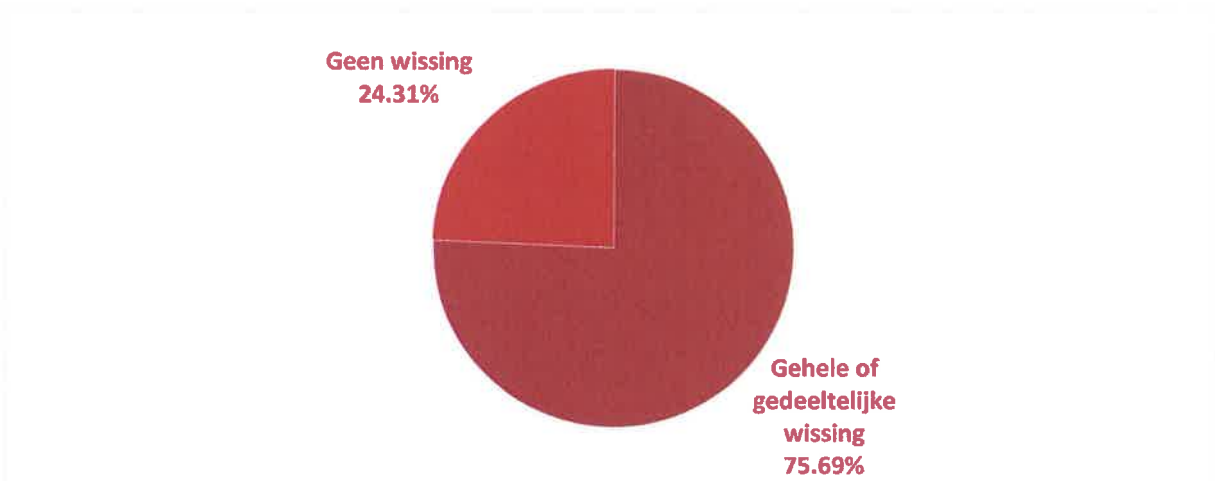
Het is trouwens niet toevallig dat het COC niet minder dan 52 verzoeken onrechtstreekse toegang vanwege **leden of kandidaat leden GPI** heeft ontvangen wat neerkomt op **10,50%** van de aanvragen.

²² Namelijk enkel de dossiers met behoud van de registratie, met een rectificatie of met een volledige wissing.

Als gevolg van de materialisering van de richtlijn koppelingen van gegevensbanken²³ in toepassingen zoals FOCUS, en de nakende uitrol van de via FOCUS toegankelijke *police/search ISLP* stelt zich bovendien de vraag, in hoeverre een wissing en/of rectificatie in de ANG ook daadwerkelijk wordt doorgetrokken naar andere politionele gegevensbanken zoals ISLP of de bijzondere gegevensbanken. Het gevaar is actueel reëel, dat een in de ANG uitgevoerde wissing of archivering, die niet verder over en in de keten wordt doorgetrokken, toch nog terug te vinden valt in een andere gegevensbank die ontsloten wordt voor de GPI leden via toepassingen zoals FOCUS en *police search/ISLP*, en dus op die wijze ruim beschikbaar wordt gesteld voor onmiddellijke toepassingen op het terrein.

Het goede nieuws is alvast, dat de uitrol van de reeds jarenlang aangekondigde automatische archivering van de ANG nakend is en voorzien zou zijn voor april 2022. De evaluatie daarvan zal zijn neerslag vinden in het activiteitenverslag 2022.

Figuur 2: Inhoudelijke eindbeslissingen COC verzoeken onrechtstreekse toegang

²³ Gemeenschappelijke bindende richtlijn van de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken aangaande de nadere regels betreffende de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden, B.S. 04-08-2021.

Tabel 3: Aantal afgesloten dossiers in 2021 opgedeeld naar de soort politionele databank waarop het verzoek betrekking had²⁴

Soort databank	2019	2020	2021
ANG	171	211	315
Basisgegevensbank	-	6	14
Bijzondere gegevensbank	-	2	6
Technische gegevensbank	-	2	4
SIS II	68	41	202
GGB T&E ²⁵	0	1	1
Andere ²⁶	1	6	10
Europol	7	7	1
Interpol	3	13	12
Totaal	250²⁷	289²⁸	564²⁹

19. Een dossier onrechtstreekse toegang is bijzonder arbeidsintensief en omvat diverse stappen zoals daar zijn: de ontleding van het verzoek, consulteren van diverse politionele databank(en), een evaluatieverzoek richten aan de ³⁰GPI nopens de (blijvende) pertinentie of wettigheid³¹ van één of meerdere registraties, eventueel overleg met de GPI (en/of parket), eventuele correctie/ventilering of archivering van de gegevens op vraag (desgevallend bevel) van het COC; controle door het COC van door de GPI beloofde of aangekondigde rectificaties of wissingen, communicatie met de klager/aangever of zijn advocaat, enz. ... Omwille van het feit dat de GPI ervoor kiest - mede als gevolg van de versplinterde politionele organisatie - om de verantwoordelijkheid voor de registraties te verdelen tussen de diverse betrokken politie-entiteiten en omwille van de aanwezigheid van elementen die een opslopend

²⁴ Een streepje (-) betekent dat deze categorie in de cijfers van 2019 nog niet apart bijgehouden werd.

²⁵ Gemeenschappelijke Gegevensbank Terrorisme en Extremisme.

²⁶ Die andere kan bijvoorbeeld betrekking hebben op een gegevensbank waarvoor de GPI niet de verwerkingsverantwoordelijke is zoals het Rijksregister of het repertorium van voertuigen.

²⁷ Dit totaal van 250 is meer dan het aantal afgesloten dossiers (234) vermits een verzoek betrekking kan hebben op meerdere politionele databanken.

²⁸ Dit totaal van 289 is meer dan het aantal afgesloten dossiers (259) vermits een verzoek betrekking kan hebben op meerdere politionele databanken.

²⁹ Dit totaal van 564 is meer dan het aantal afgesloten dossiers (495) vermits een verzoek betrekking kan hebben op meerdere politionele databanken.

³⁰ Eén verzoek kan immers betrekking hebben op meerdere registraties door verschillende politiediensten.

³¹ Wanneer de maximale bewaartermijn verstreken is (bv. een enkelvoudige diefstal kan maximaal 10 jaar bewaard blijven, behoudens in geval van zgn. opsloping) is de pertinentie zelfs niet meer aan de orde en moeten de registraties gearchiveerd worden.

karakter kunnen hebben op de archivering (als misdaden gekwalificeerde feiten, lopende onderzoeken, lopende te nemen maatregelen, enz. ...) dringt in sommige dossiers een coördinatie tussen alle betrokken verantwoordelijke eenheden zich op om meerdere redenen zoals coherentie in de verschillende visies of standpunten en het onder controle houden van de doorlooptijd van de verzoeken. Het is evenwel evident niet aan het Controleorgaan als gegevensbeschermingsautoriteit om een dergelijke coördinatie – een bij uitstek operationele politionele verantwoordelijkheid - op te zetten binnen een organisatie zoals de GPI waarvan het geïntegreerde karakter tot haar DNA behoort of toch zou moeten behoren.

Daarom is het COC in de loop van 2021 in bepaalde dossiers overgegaan tot het werken met één aangeduide, of intern GPI aan te duiden zgn. 'DPO-coördinator', en dit omwille van structurele motieven (zoals bepaald in de art 99 tem 105 WGP) dan wel functioneel-inhoudelijke (verantwoordelijkheid over een feit met opslorpend karakter, een lopend onderzoek of lopende te nemen maatregelen), indien de complexiteit van het dossier zulks noodzakelijk maakt.

Deze vernieuwde aanpak van het COC sinds 2021 draagt er overigens toe bij dat aan bepaalde dossiers, ingevolge de rectificaties uit hoofde van het gegevensbeschermingsrecht ook een nieuwe, tactisch-inhoudelijke richting kon gegeven worden, omdat dankzij de rectificatie nieuwe onderzoekspistes aan het licht kwamen die zonder de door het COC ondernomen acties niet aan de oppervlakte waren gekomen.

20. Het is o.a. aan de hand van deze dossiers dat het COC, zoals gezegd, vaststelt dat alvast de ANG heel wat onnauwkeurigheden en/of fouten bevat, hoewel dit de databank is met **gevalideerde** gegevens, zoals daar zijn:

- (ruimschoots) overschrijden bewaartermijnen;
- onjuiste kwalificatie van de feiten;
- onjuiste of vervallen registratiegronden;
- informatierapporten met verstreken bewaartermijn of zonder enige relevantie;

- signaleringen die open blijven staan zonder enige meerwaarde of zonder enige tussentijdse evaluatie;
- het ontbreken van het gegeven gerechtelijk gevolg in uitvoering van het art 646 Sv en art 44/5§6 WPA;
- enz. ...

21. Dossiers onrechtstreekse toegang geven geregeld aanleiding om zich te buigen over en/of antwoorden te formuleren op meer principiële of vaak voorkomende problemen, vragen of thema's. Verder is belangrijk te herhalen dat een betrokkene o.i. niet de mogelijkheid heeft in het kader van een OT-dossier een rechtsmiddel in te stellen tegen het resultaat van de behandeling door het COC. Het COC oefent immers enkel de rechten van betrokkene in zijn plaats uit. Dat betekent natuurlijk niet dat een betrokkene, wanneer hij niet tevreden is met het antwoord van het COC of de wijze waarop het COC zijn bevoegdheden heeft uitgeoefend, geen voorziening in rechte zou kunnen instellen. Die voorziening moet echter gericht zijn tegen de verwerkingsverantwoordelijke en niet het COC. Het COC is vragende partij om dit duidelijker in de WGB op te nemen (cf. verder). Niettemin is vermeldenswaard dat een betrokkene reeds tweemaal het COC voor de Voorzitter van rechtbank van eerste aanleg te Brussel gedagvaard heeft op grond van de artn. 209-211 WGB, teneinde het COC te dwingen alle persoonsgegevens aan betrokkene mee te delen. Zowel bij beschikking van 17.05.2021 (inzake D.D. en *Ligue des Droits Humains* tegen het COC) als bij beschikking van 10.12.2021 (inzake Y.K tegen het COC)³² werd de vordering tegen het Controleorgaan afgewezen³³ en werd dus de visie van het COC gevolgd.

Bij arrest van 9 mei 2022 heeft het Brusselse Hof van Beroep evenwel, in voormelde zaak DD en *Ligue des Droits Humains* tegen het COC, de volgende twee prejudiciële vragen gesteld aan het Europees Hof van Justitie³⁴:

1. "Vereisen de artikelen 47 en 8, §3 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie het voorzien in een rechtsmiddel tegen de onafhankelijke

³² Beschikking uitgesproken door telkens een andere Voorzitter.

³³ Tegen beide beschikking werd hoger beroep aangetekend zodat het Brusselse Hof van Beroep zich over deze zaken zal dienen te buigen.

³⁴ Vrije vertaling.

toezichthoudende autoriteit, zoals het controleorgaan op de politionele informatie, wanneer deze de rechten van de betrokken persoon ten aanzien van de verantwoordelijke voor de verwerking uitoefent".

2. *"Is artikel 17 van de Richtlijn 2016/680 in overeenstemming met de artikelen 47 en 8, §3 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie in die zin dat het de toezichthoudende autoriteit – die de rechten van de betrokkene ten aanzien van de verantwoordelijke voor de verwerking uitoefent – om deze persoon enkel te informeren "dat hij alle noodzakelijke verificaties of een onderzoek heeft uitgevoerd" en "van zijn recht om jurisdictioneel beroep in te stellen", terwijl dergelijke informatie geen a posteriori controle toelaat op het optreden en de beoordeling van de toezichthoudende autoriteit met betrekking tot de gegevens van de betrokkene en de verplichtingen die op de verwerkingsverantwoordelijke rusten? »*

Daarmee wordt hoe dan ook het Belgische systeem van onrechtstreekse toegang, maar tegelijk ook de LED aan het oordeel van het EU Hof van Justitie voorgelegd op zijn al dan niet conformiteit met het EU Handvest van de grondrechten.

2.2. De vragen tot informatie en advies

22. Daarnaast werd het COC door burgers en professionelen (politieambtenaren, functionarissen voor gegevensbescherming (DPO)³⁵, vakbonden, gerechtelijke overheden, universiteiten, andere controleorganen, advocaten, middenveldorganisaties, het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen, enz. ...) ook in 2021 geregeld bevraagd omtrent in hoofdzaak (maar niet uitsluitend) privacy- en gegevensbeschermingsvraagstukken.

Een belangrijk deel van de vragen betreffen de wettelijkheid van de mededeling van politionele informatie door de GPI aan derden. Andere vragen betreffen de privacyaspecten van GDPR verwerkingen (vaak HRM verwerkingen) zoals verwerkingen nodig om de personeelsleden te voorzien van het uniform en uniformstukken, *track* en *trace* systemen/*fleetloggers*, digitale registraties in het kader

³⁵ Data Protection Officer.

van de opleiding, verwerkingen door de GPI in het kader van de medische controle, verwerking in het kader van de nieuwe procedure van selectie en recrutering, enz. ... Ook rond bevoegdheid en geoorloofdheid van zowel operationele als niet operationele verwerkingen komen heel wat vragen.

Een vraag kan soms de aanleiding zijn voor het COC om een ambtshalve advies te verlenen omdat we kunnen vaststellen dat geregeld dezelfde thematiek aan de oppervlakte komt. Deze ambtshalve adviezen zijn bedoeld als richtsnoeren voor de GPI en het aanreiken van een (juridisch) kader rond bepaalde (heikele) thema's. Ofwel doet het COC dat ambtshalve, ofwel op vraag, waarbij een aantal van deze adviezen ook uitsluitend intern GPI verspreid worden door deze op het GPI intranet (*Sharepoint* GPI) te plaatsen. In 2021 heeft het COC zo bv. de volgende adviezen op de GPI *Sharepoint* gezet:

- Advies DD210006 dd. 24.03.2021 uit eigen beweging betreffende het ontwikkelen van een profielenbeleid in het algemeen, het toekennen van het onderzoeksprofiel "*gevorderde exploitatie*" in het bijzonder aan de leden van de geïntegreerde politie en betreffende het gebruik van de toepassing ANG controle door de onthaalmedewerker.
- Advies DD210063 dd. 21.10.2021 op vraag van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen omtrent fouilleringsformulieren voor transgenders.
- Advies DD210043 dd. 26.11.2021 aan de DPO van een lokale politie betreffende de bewaartermijnen van dossiers verzoeken onrechtstreekse toegang behandeld door de politiediensten.

Operationele adviezen werden ook verleend aan het College van procureurs-generaal³⁶ in het kader van het dossier *Sky/ECC* en het meldpunt *phishing* van de FOD Economie³⁷.

De specifieke vragen rond cameraverwerkingen komen hier nog niet aan bod (cf. verder). Een vraag tot advies kan ook altijd de reden zijn tot opstart van een

³⁶ Dossier DD210015 en DD210029.

³⁷ Dossier DD210014.

ambtshalve onderzoek (en/of advies) en zelfs tot het aanwenden van corrigerende bevoegdheden.

23. Het COC herhaalt dat het onmogelijk de jurist en/of privacy specialist van de hele GPI kan zijn. Het is daarom belangrijk dat men eerst de interne kanalen bevaart en al zeker de eigen DPO. Op dat principe wordt vaak gezondigd.

Het constante volume aan vragen toont anderzijds aan dat het COC door de GPI wordt aanzien als **hét** expertisecentrum ter zake, wat ons tevreden stemt. Juridische diensten binnen de GPI en zelfs bij bestuurlijke/gerechtelijke overheden sturen vragen over privacy en gegevensbescherming soms te gemakkelijk door naar het COC. De noodzakelijke capaciteit om hierop kwalitatief te antwoorden blijft immers een uitdaging. **In 2021 werden 82 adviesaanvragen ingediend waarvan er 71 in maart 2022 waren afgewerkt.** Een aantal ervan (11) gaven aanleiding tot hetzij een zeer grondige studie en een ambtshalve advies, hetzij is de afwerking ervan afhankelijk van input van derden, zodat zij langer open kunnen blijven staan. Eén openstaand dossier van 2021 is eigenlijk een ambtshalve advies zodat er nog slechts 10 echt 'open' staan in 2022. Dit cijfer van 82 is vergelijkbaar met de 76 adviesvragen uit 2020 en 81 van 2019.

Daarnaast tracht het COC ook op informele wijze tegemoet te komen aan de behoefte op informatie en sturing uit hoofde van de verwerkingsverantwoordelijken en/of de betrokken DPO's van de GPI, en dit om aan efficiëntiewinst te kunnen boeken verderop in het proces. Dat vertaalt zich in telefonische contacten, Teams meetings of onmiddellijke antwoorden per mail waarvoor geen apart dossier wordt aangemaakt in het dossierbeheerssysteem van het COC. In 2021 werden op die manier nog eens tientallen mails beantwoord en minstens 11 meetings gehouden.

24. Voor 2021 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd 27,83 dagen. Dit is zeer vergelijkbaar met 2019 en 2020 toen deze respectievelijk 28,46 en 29,76 dagen bedroegen. Het COC heeft van in het begin een antwoordtermijn van 1 maand als principe genomen, maar antwoordt ook vroeger als dat kan. Een en ander hangt af van de complexiteit van de vraag. Vermits bepaalde adviezen zoals vermeld de gemiddelde behandelingstermijn kunstmatig opdrijven is het vermeldenswaard

mee te geven dat **de mediaan op 4 (2019), 7,5 (2020), respectievelijk 8 (2021) dagen** ligt. Heel wat vragen tot advies worden dus binnen de week of twee weken beantwoord.

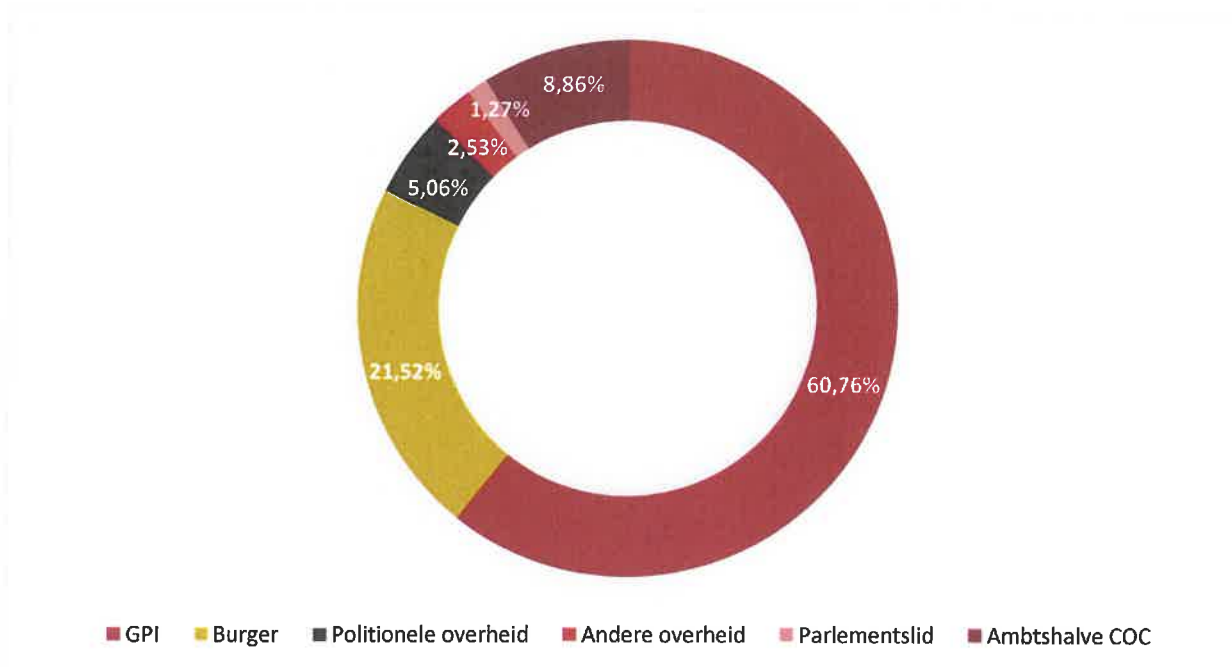
Tabel 4: Aantal dossiers informatievragen dataprotectie naar herkomst vraagsteller

Herkomst vraagsteller	2019	2019 in %	2020	2020 in %	2021	2021 in %
GPI	55	67,9	48	60,76	43	52,44
Burger	19	23,46	17	21,52	15	18,29
Politionele overheid	1	1,23	4	5,06	3	3,66
Andere overheid	6	7,41	2	2,53	5	6,10
Parlementslid	-	-	1	1,27	-	-
Ambtshalve COC	-	-	7	8,86	1	1,22
Advocaat	-	-	-	-	3	3,66
Totaal	81	100	79³⁸	100	73³⁹	100

³⁸ Het aantal adviesaanvragen ligt iets hoger dan het aantal adviezen vermits sommige adviezen worden gevraagd door meerdere aanvrager (bv. een politieoverheid en een politiedienst)

³⁹ Het aantal adviesaanvragen ligt iets hoger dan het aantal adviezen vermits sommige adviezen worden gevraagd door meerdere aanvrager (bv. een politieoverheid en een politiedienst)

Figuur 3: Aantal dossiers informatievragen dataproductie naar herkomst vraagsteller

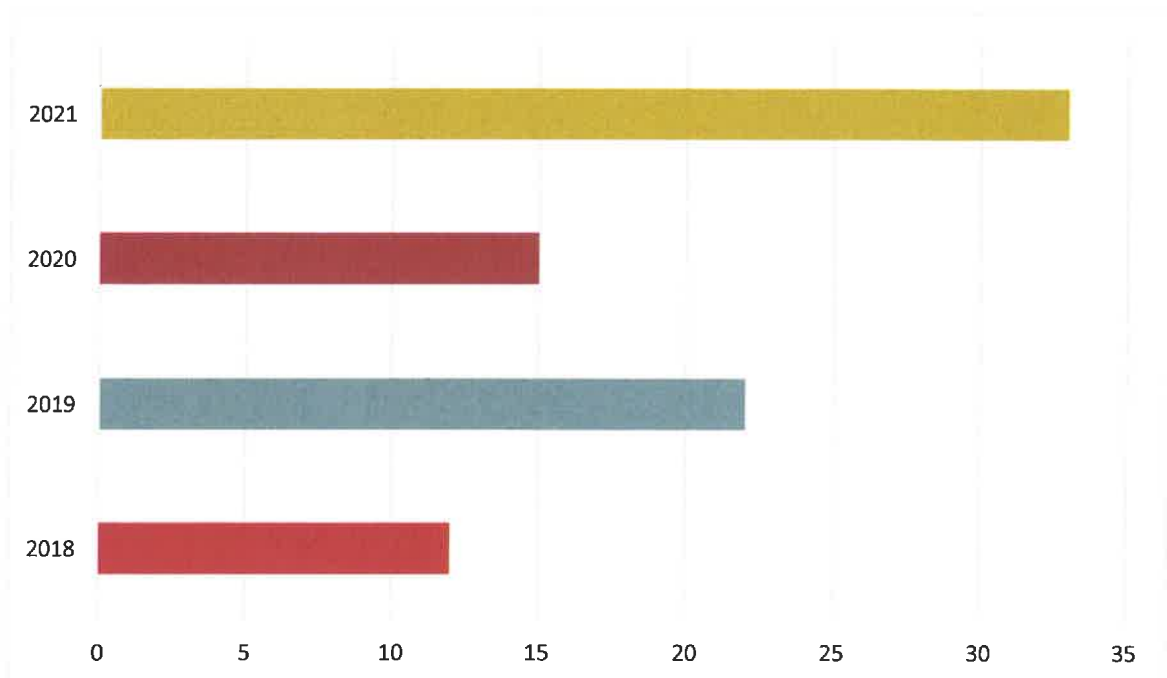
2.3. Advies op wet- en regelgeving

Tabel 5: Adviesaanvragen op wet- en regelgeving tussen 2018 en 2021

2018	2019	2020	2021	Totaal
12 ⁴⁰	22 ⁴¹	15	33	82

⁴⁰ Na onderzoek werd in 3 gevallen geen advies uitgebracht omdat het COC van oordeel was dat de tekst niet raakte aan zijn bevoegdheden of de bevoegdheden van de onder haar toezicht vallende entiteiten.

⁴¹ *Ibidem.*

Figuur 4: Aantal dossiers adviezen op wet- en regelgeving in 2018 tot en met 2021

25. De beleidsmatig belangrijkste bevoegdheid blijft de adviesbevoegdheid op alle ontwerpen van regelgeving die geheel of gedeeltelijk raken aan de bevoegdheden van de onder het COC vallende instellingen.

In de overgrote meerderheid van de gevallen zullen die ontwerpen (wet, decreet of ordonnantie, Koninklijke of ministerieel besluit, uitvoeringsbesluit deelstatelijke regering, omzendbrief, , enz.) uitgaan van het federale niveau, maar het kan ook gaan om deelstatelijke normen.

26. Een belangrijk aandachtspunt blijft de vraag of de decreet – of ordonnantiegever, wanneer het regels rond politionele informatiehuishouding uitwerkt, het verplichte advies vraagt van het COC. Net zoals we dat zien bij de GBA, lijkt dat ook niet altijd te gebeuren. Vooral vanuit Vlaanderen wordt het COC niet bevroegd, wat wellicht te maken heeft met het a priori niet bevroegen door de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement van de GBA, waardoor die zijn één-loket functie voor wat Vlaanderen betreft amper kan waarmaken.

Artikel 59 §1, 2e lid WGB (dat op zijn beurt de omzetting is van art. 28.2 van de Richtlijn Politie-Justitie) is nochtans helder: "*De bevoegde toezichhoudende autoriteit*

wordt geraadpleegd bij het opstellen van een wet, een decreet of een ordonnantie, of een daarop gebaseerde reglementaire maatregel in verband met de verwerking”.

27. In 2021 heeft het COC **33 adviesaanvragen** ontvangen en heeft het daadwerkelijk **23 adviezen** afgeleverd. Bij de 10 andere werd, na onderzoek van de tekst, besloten dat een advies niet mogelijk of noodzakelijk is, respectievelijk omdat het COC niet bevoegd is of omdat er in essentie niets wijzigt aan de regels rond politionele informatiehuishouding. Eén en twintig (21) adviesaanvragen werden overgemaakt door de GBA in het kader van het één loketprincipe⁴², wat het belang van deze functie aantoont en dus ook de noodzaak voor de deelstaten om hun ontwerp van regelgeving over te maken voor advies aan de GBA. De overige 12 werden rechtstreeks ontvangen van de aanvragende overheid.

We kunnen alleszins een **sterke stijging noteren van het aantal adviesaanvragen** (een verdubbeling ten aanzien van 2020) en ook daadwerkelijk afgeleverde adviezen. Sedert de 2018 en de start van het COC als dataprotectie autoriteit betekent 2021 het meest belastende jaar tot op heden ook in deze soort dossiers.

De adviezen zijn in principe terug te vinden op de website van het COC (www.contreleorgaan.be), zodat niet enkel het grote publiek, maar vooral ook alle *stakeholders* (bestuurlijke en gerechtelijke overheden, de GPI, de academische wereld, middenveldorganisaties, NGO, enz.) er kennis kunnen van nemen. Zo heeft het COC onder meer adviezen verleend omtrent zeer belangrijke onderwerpen zoals de uitbreiding van ANPR cameragebruik inzake verkeersinbreuken, een wetsvoorstel m.b.t. de toegang tot ANPR camerabeelden voor andere dan *law enforcement* doeleinden, het wetsontwerp betreffende de pandemische noodsituatie, de nieuwe recruiterings – en selectieregels, deelstatelijke dopingregels, een wetsvoorstel betreffende een registratie en motiveringsplicht bij identiteitscontroles, de reparatiewetgeving betreffende de dataretentie (waar het COC er wellicht een belangrijke bevoegdheid bij zal krijgen in 2022), een resolutie m.b.t. een moratorium op het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie, enz. ...

⁴² Op grond van artikel 54/1 §1, 2^e lid WOG.

28. Sommige adviezen worden niet publiek gemaakt op de website omdat zij te veel inhoudelijk politionele technieken en tactieken bevatten. Dat was in 2021 evenwel niet het geval.

Deze adviezen worden voorbereid en opgesteld door een lid DIRCOM (eventueel met bijstand van een jurist) en worden nadien besproken en goedgekeurd in het DIRCOM.

29. De adviezen tot slot moeten binnen de 60 dagen of 15 dagen (in geval van hoogdringendheid) worden verleend. Een aanhoudend probleem waarmee het COC nu en dan wordt geconfronteerd is de laattijdige doorzending van de aanvraag door de GBA in het kader van het één loket mechanisme wat maakt dat het COC in werkelijkheid slechts de helft of minder dan de voorziene periode heeft om advies uit te brengen.

2.4. De klachten

30. De klachtendossiers kunnen van tweeërlei aard zijn. De meerderheid betreffen beweerdelijke onrechtmatige verwerkingen en/of raadplegingen door leden GPI. Zij worden ingediend door burgers (of leden GPI) die vermoeden dat een lid GPI ten onrechte zijn of haar gegevens, in de politionele databanken of databanken die via PORTAL⁴³ ter beschikking staan, heeft geraadpleegd of andere onrechtmatige verwerkingen heeft gedaan.

Een klacht werden overgemaakt door de GBA en één door het Vast Comité P.

In 2021 werden voor het eerst ook een reeks klachten ingediend die diverse thema's kunnen behandelen maar allen betrekking hebben op beweerdelijk ongeoorloofde gegevensverwerkingen. Zo zijn er in 2021 ook 14 andere klachten geweest die dan handelen over bv. een onrechtmatige cameraverwerking, het niet melden van een *databreach*, het gebruik van een drone, het niet kunnen uitoefenen door een personeelslid van zijn recht op toegang in zijn personeelsdossier, enz. ...

⁴³ PORTAL is het algemeen toegangsportaal voor de leden van de GPI. Het gaat dan om het Rijksregister (RRN), het repertorium der voertuigen (DIV) en het wapenregister.

Tabel 6: Aantal klachtendossiers

Jaartal	Onrechtmatige verwerking lid GPI	Andere	TOTAAL
2019	30	0	30
2020	26	14	40
2021	16	12	28

Het globale aantal klachtendossiers is dus afgenomen t.a.v. 2020 net zoals vooral ook het aantal klachten wegens onrechtmatige consultaties door leden GPI, wat zonder meer als een positieve evolutie kan gezien worden. Het gevolg dat aan deze klachtdossiers werd verleend ziet er als volgt uit:

Tabel 7: Door het COC verleende gevolg aan de klachtendossiers

Verleend gevolg	2020	2021
Zonder gevolg: COC niet bevoegd	5	4
Zonder gevolg: niet ontvankelijk ⁴⁴	3	3
Zonder gevolg: geen bezwaren	11	1
Zonder gevolg: kennelijk ongegrond	4	0
Zonder gevolg: geen medewerking klager	10	8
Zonder gevolg: andere dienst reeds belast	3	1
Zonder gevolg: behandeling niet opportuun ⁴⁵	4	1
Verwerking conform	3	4
Bevel tot conforme verwerking	0	2
Verwerker berispt	0	1
Waarschuwing aan verwerker	2	0
Bevel tot rectificatie	1	0
Bevel tot wissen	1	0
Bevel definitieve verwerkingsbeperking	0	0
Overmaken aan de politiehierarchie	7	0
Overmaken aan het openbaar ministerie	3	0
Proces-verbaal opgemaakt	4	1
Interne ordemaatregel GPI	0	1
Tuchtonderzoek ingesteld	5	1
Totaal	66	28

31. Vooral de dossiers onrechtmatige verwerking/consultatie leden GPI zijn zeer arbeidsintensief voor het COC dat slechts 3 onderzoekers heeft. Bovendien zijn dit soort van individuele klachtendossiers op zich niet de *core-business*, noch bestaansreden van het COC dat zich moet focussen (en ook om die reden initieel werd opgericht) op structurele en organisatorische thema's die verband houden met de politionele informatiehuishouding. Niettemin is een klachtenbehandeling sedert de bijkomende hervorming van het COC tot data protectieautoriteit toegevoegd aan zijn

⁴⁴ Dit kan bv. te maken hebben met het feit dat klacht uiteindelijk niet gericht is tegen een politieambtenaar.

⁴⁵ Dit kan bv. te maken hebben met een lopend tuchtrechtelijk of strafrechtelijk onderzoek waarin het COC zich niet wenst tussen te wringen.

opdrachten. Gelet op de arbeidsintensieve aard van deze dossiers en de bevoegdheid van het COC beperken we ons expliciet tot eventuele onrechtmatige gegevensverwerkingen (meestal consultaties) door een politieambtenaar. Het doet daarbij in beginsel een *prima facie* onderzoek. Van zodra een mogelijke 'verdachte' kan gelokaliseerd worden, wordt het dossier in principe – behoudens indien een eigen behandeling meer opportuun is - overgemaakt aan het politieel intern toezicht. Het COC kan eventueel ook rechtstreeks overmaken aan het bevoegde openbaar ministerie (afhankelijk bv. van de ernst van de inbreuk). Het gaat immers steeds ook om misdrijven (minstens een inbreuk op art. 151 Sw. en art. 222, 1° WGB).

De gemiddelde doorlooptijd tot slot van de klachtendossiers is van 238,6 dagen in 2019 (mediaan: 230 dagen) over 96,66 dagen (mediaan: 46,5 dagen) in 2020 verder gezakt naar 74 dagen (mediaan eveneens 46,5 dagen) in 2021. Ook hier trekt de vermindering/stabilisatie van de doorlooptijd zich dus door. Van de 28 in 2021 ingestroomde klachten waren er 26 afgehandeld in maart 2022.

2.5. De internationale onderzoeken

32. Het COC wordt vaak gesolliciteerd om deel te nemen aan internationale onderzoeken of visitaties. Gelet op zijn beperkte capaciteit heeft het DIRCOM beslist in 2021, net zoals in 2020, niet deel te nemen aan internationale onderzoeken. Vermits er op EU niveau evenwel, vooral voor de SCHEVAL evaluaties, een voortdurend tekort aan gegadigden is om de noodzakelijke internationale equipes samen te stellen, zal het COC in 2022 proberen aan minstens 1 SCHEVAL evaluatie deel te nemen.

2.6. Dataprotectie in bijzondere sectoren en materies

2.6.1. Bijzonder Toezicht: de BEL-PIU controles

33. In het licht van de toepassing van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens (PNR-wet) en de toezichtopdracht van het COC werd in 2021 bij BEL-PIU een visitatie en onderzoek uitgevoerd. Het COC heeft zich hiervoor beperkt tot de geïntegreerde politie (GPI) aangezien het enkel bevoegd is voor de politieel verwerkingen van de PIE.

Het bijzonder toezicht viel uiteen in drie fasen: vooreerst een stand van zaken en opvolging van het toezichtrapport van 2020. Daarnaast werd bij de federale politie nagegaan wat hun ervaring is met de PIE en het gebruik van luchtvaartpassagiersgegevens. Meer bepaald werd een vragenlijst overgemaakt naar de luchtvaartpolitie (LPA). Zij houden immers grenscontroles en toezicht aan de Belgische luchthavens. Verder werd een Federale Gerechtelijke Politie (FGP) bevestigd rond de meerwaarde bij het gebruik van passagiersgegevens en hoe wordt omgegaan met de doorgestuurde gevalideerde *hits* (en *matches*). Bij de aankondiging van de visitatie werd gevraagd om aan het COC de actieve profielen van 2020 te bezorgen alsook te resultaten ervan. In een derde fase werd een visitatie georganiseerd bij de PIE zelf. Op basis van de antwoorden verkregen van de federale politie uit de tweede fase, werd de PIE bevestigd over de doeltreffendheid en proportionaliteit van de passagiersgegevensbank. Hiertoe heeft het COC samen gezeten met de leidende ambtenaar, de DPO en de dossierbehandelaars GPI.

34. Dit rapport is op het moment van de redactie van dit activiteitenverslag niet definitief en zal worden besproken in het activiteitenverslag 2022. Een publieke versie van het rapport zal tevens beschikbaar zijn op de website van het Controleorgaan in 2022.

2.6.2. Bijzonder Toezicht: de fiscale BELPIU vorderingen van de AADA

35. Het COC kreeg in 2019 een nieuwe bevoegdheid t.a.v. de opsporingsdienst van de Douane m.b.t. de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies. Artikel 281 §4⁴⁶ van de Algemene Wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen voorziet een *a posteriori* controle en toetsing door het COC van deze verzoeken aan de

⁴⁶ "§ 4. Bij het opsporen van de misdaden en wanbedrijven bedoeld in artikel 8, § 1, 5°, van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens, kan de adviseur-generaal die aangewezen is voor het departement geschillen, bij een schriftelijke en met redenen omklede beslissing, de ambtenaar der douane en accijnzen opdragen de PIE te vorderen tot het meedelen van de passagiersgegevens overeenkomstig artikel 27 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens. De motivering weerspiegelt de proportionaliteit met inachtneming van de bescherming van persoonsgegevens en de subsidiariteit ten opzichte van elke andere onderzoeksdaad. De motivering van de beslissing weerspiegelt de proportionaliteit met inachtneming van de bescherming van persoonsgegevens en de subsidiariteit ten opzichte van elke andere onderzoeksdaad. De beslissing en de motivering ervan worden aan het Controleorgaan op de politionele informatie bedoeld in artikel 71 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens ter kennis gebracht. Het Controleorgaan op de politionele informatie verbiedt de adviseur-generaal die aangewezen is voor het departement geschillen om gebruik te maken van de gegevens die verzameld werden in omstandigheden die niet aan de wettelijke voorwaarden voldoen."

beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit. In de praktijk gaat het tot op heden steeds om dossiers van ontduiking van accijnzen via sigarettensmokkel. De vordering en de motivering moeten aan het Controleorgaan ter kennis worden gebracht. Het Controleorgaan verbiedt de adviseur-generaal om gebruik te maken van de gegevens die verzameld werden in omstandigheden die niet aan de wettelijke voorwaarden voldoen. Voor alle vorderingen tot gerichte opzoeking die in 2021 bij het COC werden ingediend, heeft het Controleorgaan wegens gebrek aan motivering voor het gebruik van alle gevraagde passagiersgegevens ambtshalve een selectie gemaakt van de noodzakelijk passagiersgegevens en het gebruik van de overige passagiersgegevens verboden. In 2021 nam het COC **4 gemotiveerde beslissingen** waarbij steeds een gedeeltelijk verbod werd opgelegd aan de AADA tot het gebruik van bepaalde opgevraagde gegevens. Ten aanzien van 2020 (7 beslissingen) is dit een lichte daling.

2.6.3. De Algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie

36. In 2021 werden er door het COC geen onderzoeken gedaan naar de AIG. Het COC deelt hier de toezichtsbevoegdheid met de GBA. Het COC is enkel bevoegd voor de zgn. politionele gegevensverwerkingen van de AIG (degenen die vallen onder de *LED* en titel 2 WGB). Deze instelling, die zelf een toezichthoudende rol heeft, is voor het COC geen prioriteit geweest en zal dat wellicht in de toekomst niet zo snel worden.

2.7. Cameragebruik door de politiediensten

2.7.1. Algemeen

37. Het COC heeft een controleopdracht op elke vorm van cameragebruik (cf. art. 46/1 WPA en 71, 1° en 3° WGB): zichtbaar, niet zichtbaar (heimelijk), op een niet besloten plaats, een besloten plaats toegankelijk voor het publiek, een besloten plaats niet toegankelijk voor het publiek, ANPR, met of zonder intelligente camera's of systemen, enz. ...

Gelet op de explosie van politieel cameragebruik moet ook hier het COC scherpe prioriteiten stellen en kan het onmogelijk proactief doorheen het hele land cameragebruik controleren. Wel wordt in de mate van het mogelijke in elk toezichtonderzoek van een bepaalde politie entiteit het cameragebruik (of bepaalde aspecten ervan) door het COC meegenomen.

38. Het COC heeft in deze een soort 'BAM-opdrachten' te vervullen. We kunnen inderdaad spreken van politieele 'Bijzondere Administratieve Methodes' waar het COC als een vorm van 'BIM-commissie'⁴⁷functioneert. Bepaalde heimelijke cameratoepassingen, hebben immers (al dan niet uitsluitend) een bestuurlijke finaliteit en gebeuren dus niet onder de controle van de bevoegde magistraat, maar wel onder de controle van het COC. Het gaat *in concreto* om (1) het "zichtbaar cameragebruik omwille van bijzondere omstandigheden" (art. 46/4 juncto 46/6) en (2) het "niet zichtbaar cameragebruik in het kader van de gespecialiseerde opdrachten van bescherming van personen" (art. 46/9 en 46/10 WPA).

Een reële problematiek blijft ook in 2021 het feit dat de voorziene notificatie aan het COC van dit heimelijk cameragebruik zeer weinig tot niet lijkt te worden nageleefd, met als gevolg dat het COC geen of onvoldoende zicht heeft op dit soort cameragebruik. Het COC vermoedt derhalve een substantieel *dark number* wat betreft het heimelijk cameragebruik voor bestuurlijke doeleinden.

⁴⁷ Naar analogie met de BIM-commissie (Bestuurlijke Commissie bevoegd voor het toezicht op de specifieke en uitzonderlijke inlichtingen methoden) in het kader van de inlichtingenmethoden die worden toegepast door de inlichtingendiensten (cf. Wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst).

Het getal van amper drie (3) notificaties, waarvan twee (conforme) van dezelfde verwerkingsverantwoordelijke en een die werd teruggetrokken door de aanvrager omwille van niet onmiddellijk oplosbare non-conformiteiten, gekoppeld aan een gebrek aan registratie in het register voor verwerkingen REGPOL **is zonder meer problematisch te noemen.**

2.7.2. Vragen tot informatie en advies inzake cameragebruik

39. Heel wat vragen rond cameragebruik worden (voornamelijk) door de GPI aan het COC voorgelegd. Sedert 25 mei 2018 (inwerkingtreding nieuwe camerabepalingen) tot 1 april 2021 heeft het COC reeds 102 adviesaanvragen omtrent deze thematiek ontvangen.

Tabel 8: Aantal vragen tot advies of informatie inzake cameragebruik

Jaartal	Aantal
2019	32
2020	29
2021	29

40. Vragen rond het gebruik van mobiele camera's gemonteerd op *drones*, *bodycams*, het aanbrengen van pictogrammen, diverse *ANPR* toepassingen (vrachtwagensluis, ...), camerabewaking in cellen en fouilleringsruimtes, gebruik van camerabeelden voor tuchtdoeleinden, het Videoplatform van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gebruik van camerabeelden in de GAS⁴⁸procedure, het plaatsen van politionele camera's op

⁴⁸ Gemeentelijke Administratieve Sancties (cf. Wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties).

privaat domein, gebruik van camera ter controle van de werknemers, enz. ... zijn enkele van de behandelde thema's.

41. Daarnaast zijn er de gegevensbeschermingseffectbeoordelingen (GEB) of **DPIA**⁴⁹ die verband houden met cameraverwerkingen die door de politie-eenheden aan het COC worden voorgelegd voor voorafgaande raadpleging. In 2020 zagen we nog een daling, gedeeltelijk te wijten is aan het feit dat de GPI zich er toen mee vergenoegde enkel de opname van de **DPIA** in REGPOL⁵⁰ te doen, zonder dat er nog een aanmelding aan het COC gebeurde. Dat lijkt minder en minder het geval te zijn. We merken dat steeds meer en frequenter DPIA's inzake cameraverwerkingen aan het COC worden voorgelegd.

42. In 2021 werden er in totaal **33 DPIA's** met betrekking tot het politionele gebruik van camera's opgesteld. Drie daarvan waren in uitvoering van een opgelegde corrigerende maatregel, en hadden betrekking op een lokale technische gegevensbank. In beginsel bevat elk dossier slechts één analyse, maar het kunnen er ook meer zijn wanneer bv. een politiezone tegelijk meerdere DPIA's overmaakt (bv. één voor mobiele cameragebruik en één voor vast cameragebruik).

Soms werd een analyse voorafgegaan door een overleg tussen het COC en de aanmeldende politiedienst (via Teams) om deze beter te kunnen voorbereiden. Verschillende DPIA's met een initieel lagere of slechtere score of evaluatie werden samen met de DPO overlopen voor het contextualiseren van de opmerkingen van het COC, om tot een betere tweede versie te komen. Deze *coaching* sessies vanwege het COC verliepen hoofdzakelijk via een *Teams call*, al dan niet samen met juristen of de ICT'er van het COC. Gegeven het feit dat het in beginsel om *prima facie* analyses gaat, werd hoofdzakelijk aandacht besteed aan functioneel-juridische zaken, en minder aan details rond ICT gerelateerde aspecten (ook al omwille van de beperkte IT capaciteit van het COC). De gemiddelde doorlooptijd van een *prima facie* analyse bedroeg **77,67 dagen** (mediaan **45 dagen**) in 2021, dit omdat een dossier na een eerste analyse niet altijd onmiddellijk wordt afgesloten omwille van de bovengenoemde

⁴⁹ *Data Protection Impact Assessment.*

⁵⁰ Register van de verwerkingen van de GPI zoals voorzien in artikel 145 WGP (tot op heden is het gebruik van dit unieke GPI register evenwel niet verplichtend opgelegd; dit zou worden voorzien in het uitvoeringsbesluit dat is voorzien in art. 145, 2^e lid WGP).

reden inzake het *coachen*. Opmerkelijk is dat geen enkele DPIA, na een tweede analyse, nog als onaanvaardbaar diende te worden beoordeeld. Er werd en wordt dus altijd terdege rekening gehouden met de opmerkingen van het COC dienaangaande.

Tabel 9: Aantal voor advies aan het COC voorgelegde DPIA inzake cameragebruik

Jaartal	Aantal
2019	27
2020	10
2021	33

Tabel 10: Aantal voor advies aan het COC voorgelegde DPIA⁵¹inzake cameragebruik

DPIA per type camera	2021
ANPR (vast, tijdelijk vast, mo.biel) al dan niet in combinatie met een technische gegevensbank	8
Bodycam	11
Drones	3
Vaste of tijdelijk vaste camera's	11
Totaal	33

⁵¹ *Data Protection Impact Assessment* (Gegevenseffectenbeschermingsbeoordeling).

Tabel 11: Prima facie beoordeling van de in 2021 voorgelegde DPIA

Resultaten <i>prima facie</i> analyses	2020	2021
<i>Prima Facie</i> -Aanvaardbaar	1	0
<i>Prima Facie</i> -Aanvaardbaar met opmerkingen	5	12
<i>Prima Facie</i> -Aanvaardbaar met bindende voorwaarden	1	8
<i>Prima Facie</i> -Niet Aanvaardbaar	2	7
Tweede advies COC-Aanvaardbaar	0	3
Tweede advies COC-Aanvaardbaar met opmerkingen	1	3
Totaal	10	33

43. De methodologie die het COC sedert medio 2020 hanteert⁵² omvat het analyseren van de door de politiediensten zelf voorgelegde *DPIA*'s op de aanwezigheid van een aantal criteria afhankelijk van het type camera, al dan niet toegelicht aan de hand van de aan- of afwezigheid van deze criteria. Een aangevinkt vakje betekent dat het criterium aanwezig is. In voorkomend geval worden bijkomende opmerkingen toegevoegd. De door het COC genomen beslissing geeft daarbij het resultaat weer van een analyse *prima facie* en is dus (nog) geen formeel advies in de zin van artikel 59 WGB. Het COC kan 4 soorten eindbeslissingen nemen: "*Aanvaardbaar*", "*Aanvaardbaar met opmerkingen*"⁵³, "*Aanvaardbaar met bindende voorwaarden*"⁵⁴ of "*Niet aanvaardbaar*". Op grond van de *prima facie* analyse beslist de politie-entiteit vervolgens al dan niet amenderingen aan de *DPIA* aan te brengen en/of de voorgenomen verwerking meer in conformiteit te brengen. Dat kan dan resulteren in een tweede *prima facie* advies met dezelfde bovenvermelde opties.

Slechts in de mate dat er niet zou tegemoet gekomen worden aan de bindende voorwaarden van het COC of gewoon zou worden voorbijgegaan aan het niet

⁵² De in 2019 aangemelde *DPIA*'s werden door het COC niet allemaal ten gronde behandeld door een gebrek aan capaciteit.

⁵³ Dit betekent dat het COC een aantal opmerkingen, eerder verbeterpunten signaleert, die het niet als essentieel beschouwt.

⁵⁴ Dit betekent dat het COC de verwerking maar aanvaardbaar beoordeelt voor zover zijn opmerkingen worden geïmplementeerd of meegenomen door de verwerkingsverantwoordelijke.

aanvaardbaar karakter van de verwerking zal het COC een formeel advies verlenen op grond van art. 59 WGB en kan het zo nodig te allen tijde zijn corrigerende bevoegdheden uitoefenen. Dat is tot op heden niet moeten gebeuren.

2.7.3. Enkele bijzondere onderzoeken

44. Naast de vooraf geplande controleonderzoeken of visitaties (cf. verder), die in een jaarlijks actieplan van het COC worden opgenomen, probeert het COC ook een zekere capaciteit (of verschuift het die capaciteit) over te hebben om te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen waarvan het belang niet kan betwist worden. De aanleiding voor dergelijke onderzoeken kunnen divers zijn: persberichten, klachten, ambtshalve vaststellingen in het kader van andere reactieve dossiers, enz. ... Hieronder worden enkele voorbeelden gegeven (zie ook www.conroleorgaan.be, publicaties).

45. In 2019 was daar bijvoorbeeld het onderzoek met corrigerende maatregel naar het gebruik van camera's met gezichtsherkenning (*FRT*⁵⁵) op de luchthaven Brussel-Nationaal door de federale politie dat door het COC werd stil gelegd.

46. In **2020** ging het onder meer om:

(1) een onderzoek naar het gebruik van *drones* door de PZ CARMA dat aanleiding gaf tot een rapport DIO20009 van 23 december 2020 met corrigerende maatregel betreffende de visitatie bij de politiezone CARMA met betrekking tot het gebruik van *drones* met het oog op de controle van de naleving van de COVID-19 maatregelen;

(2) een rapport en advies CON190008 van 8 mei 2020 naar aanleiding van de bevindingen in het kader van een onderzoek naar het gebruik van *bodycams*.

47. In **2021** kan melding gemaakt worden van de volgende bijzondere toezichtonderzoeken die draaien rond het thema van het politieeel cameragebruik:

(1) vooreerst werd er door het COC, met als directe aanleiding het supra vermelde rapport betreffende de PZ CARMA, een GPI-breed toezichtonderzoek opgestart rond het gebruik van *drones* met als doelstelling een ambtshalve advies af te leveren met daarin handvaten voor de GPI en de politieoverheden. Dat advies werd uiteindelijk

⁵⁵ *Facial Recognition Technology*.

verspreid in 2022 en betreft het "*Thematisch onderzoek en advies DIO20009-1 van 15 maart 2022 uit eigen beweging naar het cameragebruik door middel van drones door de geïntegreerde politie*". Dit rapport zal nader besproken worden in het activiteitenverslag 2022, maar is zoals gezegd evenzeer te consulteren op de website van het COC;

(2) het onderzoek bij een politiezone in Oost-Vlaanderen van 26 maart 2021 waaruit was gebleken dat in de verhoorlokalen, waarin in deze politiezone ook het vertrouwelijk overleg plaatsvindt, permanent werd gefilmd en de politieambtenaar het gesprek tussen de verdachte en de advocaat desgevallend *in real time* kon be(af)luisteren. Ook hier werden een reeks van corrigerende maatregelen genomen waaronder het met onmiddellijke ingang beëindigen van de audio opname - en opslag in de verhoorlokalen buiten de omstandigheden voorzien in het Wetboek van Strafvordering.

Op vraag van de beide politieminsters in mei 2021 werd gedurende 2021 en een stuk van 2022 vervolgens een 'GPI' breed onderzoek door het COC gedaan naar het audiovisuele toezicht door middel van camerabewaking van het vertrouwelijk overleg. Het rapport bevat een reeks vaststellingen en doet een aantal aanbevelingen om te komen tot een helder kader betreffende de omstandigheden waarin en de voorwaarden waaronder een veiligheidstoezicht door middel van camera's tijdens het vertrouwelijk overleg al dan niet mogelijk is. Dit zal nadere duiding krijgen in het activiteitenverslag van 2022.

2.8. De uitoefening van de corrigerende bevoegdheden

48. Kenmerkend aan het COC zijn de dwangbevoegdheden, wat betekent dat het COC de GPI kan bevelen bepaalde handelingen/verwerkingen te stellen of zich (verder) te onthouden van bepaalde verwerkingen. Het betreft de 'corrigerende bevoegdheden' (art. 247 WGB). Gelet op de impact ervan op de operationele werking van de diensten gebeurt de uitoefening van deze bevoegdheid met de nodige omzichtigheid. Enerzijds kan het COC de vastgestelde onregelmatigheden niet naast zich neer leggen, anderzijds wil het de werking van de GPI niet nodeloos hinderen, laat staan onmogelijk maken. Deze evenwichtsoefening is moeilijk en delicaat.

Dit betekent dat het COC voor bepaalde vastgestelde onregelmatigheden een zeker gedoogbeleid voert. Wanneer de onregelmatigheid evenwel manifest is, heeft het COC in beginsel weinig andere keuze dan onmiddellijk corrigerend op te treden, al dan niet met toekenning van een termijn om aan de vastgestelde tekortkomingen te remediëren. De ervaring leert dat de GPI, door de enkele mededeling dat corrigerend kan en desgevallend zal opgetreden worden, in de overgrote meerderheid van de gevallen zich conformeert aan de opmerkingen van het COC, zodat het effectief en formeel nemen van een corrigerende maatregel niet nodig blijkt.

2.8.1. De genomen corrigerende maatregelen

49. Vooraleer formeel corrigerend op te treden waarschuwt het COC dat een bepaalde verwerking problemen oplevert of niet wettig lijkt. Veelal wordt een onwettigheid zoals in vorig randnummer vermeld reeds op die manier rechtgezet. In een aantal gevallen wordt het niet opportuun geacht om op die meer informele wijze tewerk te gaan en wordt een formele beslissing uitgesproken. Dat gaat van een officiële waarschuwing dat een verwerking onwettig is, tot een schorsing van een bepaalde gegevensstroom, over een tijdelijk of definitief verwerkingsverbod.

Ook in 2021 werden zowel verzoeken en aanbevelingen gedaan en werden corrigerende maatregelen genomen. Verzoeken zijn eerder suggesties die het COC doet om de werking te optimaliseren (goede praktijken bv.) terwijl aanbevelingen, zoals het woord aangeeft, ietwat dwingender zijn (zonder evenwel formeel afdwingbaar te zijn) en die ook door het COC meestal aan een uitvoeringstermijn worden gekoppeld. Corrigerende maatregelen zijn de in de WGB voorziene mogelijkheden voor het COC om dwingend op te treden.

In de publieke versies van de rapporten zijn de genomen verzoeken, aanbevelingen en corrigerende maatregelen opgenomen zodat zij raadpleegbaar zijn voor alle verwerkingsverantwoordelijken en het brede publiek.

Tabel 12: Beslissingen in toezichtonderzoeken

Beslissingen toezichtonderzoeken	in	2020	2021
Verzoeken ⁵⁶		1	36
Aanbevelingen		80	33
Corrigerende maatregelen		26	32
Totaal		107	101

Wanneer we kijken naar de genomen corrigerende maatregelen in 2021 zien we de volgende verdeling:

Tabel 13: Soorten corrigerende maatregelen in toezichtonderzoeken

Corrigerende maatregelen in toezichtonderzoeken⁵⁷	2020	2021
Waarschuwing	3	2
Berisping	1	0
Bevel verwerking in overeenstemming met de gegevensbeschermingsregels te brengen	21	26
Verwerkingsverbod	1	1
Definitieve verwerkingsbeperking	-	1
Tijdelijke verwerkingsbeperking	-	1
Wissen gegevens	-	1
Totaal	26	32

⁵⁶ De praktijk om ook gewoon bepaalde realisaties te verzoeken is pas echt in 2021 opgestart wat het beperkte aantal in 2020 verklaart.

⁵⁷ Er moet benadrukt worden dat het COC uiteraard ook corrigerende maatregelen neemt naar aanleiding van de andere soorten dossiers zoals de verzoeken onrechtstreekse toegang en de klachten. De aantallen daarvan worden hoger in dit activiteitenverslag aangegeven.

2.8.2. De rechterlijke voorzieningen tegen de beslissingen van het COC

50. In 2021 werden in twee zaken waarin het COC als verweerder was gedagvaard uitspraak gedaan door de Voorzitter van Rechtbank van Eerste aanleg te Brussel (procedure zoals in kort geding).

Zowel in de beschikking van 17 mei 2021⁵⁸ als in deze van 10 december 2021⁵⁹, genomen door twee verschillende Voorzitters werd de visie van het COC gevolgd en werden derhalve de diverse eisen verworpen.

Het betrof in essentie telkens een principiële discussie betreffende de vraag of er een afdoende beroepsmogelijkheid of rechtsmiddel openstaat tegen (het oordeel van) het COC met betrekking tot de verzoeken onrechtstreekse toegang (cf. supra). Het Controleorgaan oefent in deze procedure immers de rechten van de betrokkene in zijn plaats (onrechtstreeks) uit en neemt geen echte 'beslissing'. Het wettelijk aan het COC opgelegde antwoord (dat "*de nodige verificaties*" werden verricht) zorgt geregeld voor veel frustraties (en kan dus potentieel tot gerechtelijke procedures leiden) wat in deze dus al twee maal is gebeurd.

Uiteraard heeft een betrokkene het recht zich tot de rechter te wenden, maar dan wel tegen de verwerkingsverantwoordelijke zelf (de politie dus) en de door haar verrichte

⁵⁸ Voorz. Rb Brussel 17 mei 2021, inzake ASBL *Ligue des Droits Humains* en D.D tegen het Controleorgaan, *niet gepubliceerd*.

⁵⁹ Voorz. Rb Brussel 10 december 2021, inzake Y.K. tegen het Controleorgaan, *niet gepubliceerd*.

politiezone registraties. Het kan niet de bedoeling zijn dat het COC hierin systematisch zou betrokken worden. De rechter heeft de visie van het COC daarin tot op heden gevolgd. In beide zaken werd beroep aangetekend. Het Hof van Beroep te Brussel, Franstalige Kamer, heeft bij arrest van 9 mei 2022 twee prejudiciële vragen gesteld aan het Europees Hof van Justitie (zie randnummer 21) die omtrent deze problematiek in de toekomst mogelijks meer duidelijkheid zal scheppen.

51. Daarnaast en voor het COC nog een stuk belangrijker is het beroep dat de PZ 'Regio Turnhout' in 2021 heeft aangetekend tegen een aantal (niet alle) corrigerende maatregelen die het COC had opgelegd nadat het een zgn. technisch toezicht in deze grenspolitiezone had gedaan. Het is de eerste en voorlopige enige keer dat een politie-entiteit naar de rechter stapt tegen een corrigerende maatregel van het COC. Vooral het opgelegde verbod van de, naar het oordeel van het Controleorgaan, onaanvaardbare en onwettige geautomatiseerde push van een hele waaier aan politiezone data naar de Nederlandse politie wordt door de politiezone aan het oordeel van het Hof van Beroep te Antwerpen voorgelegd. Opvallend is alleszins dat, althans deze politiezone, in eerste instantie een reserme aan procedurele argumenten inroept (waaronder een betwisting rond het beweerdelijk niet hebben opgesteld van een proces-verbaal van de vergadering van het DIRCOM van het COC, de geldigheid van de ondertekening van het rapport met corrigerende maatregelen, het niet onmiddellijk kunnen meedelen van een inventaris met stukken, het niet telkens in het rapport verwijzen naar de concrete stukken, enz. ...) om niet te moeten voldoen aan de corrigerende maatregelen. Wat de politie dus dikwijls verwijt aan betrokkenen of verdachten – met name het kwistig gebruik van procedureargumenten – is kennelijk minder een probleem wanneer de politie meent er zelf zijn voordeel te kunnen mee doen.

Wat evenzeer opvalt is de analogie die deze politiezone tracht te maken tussen GDPR materies enerzijds en *LED* materies anderzijds door zich te beroepen op allerhande uitspraken van het Brusselse Hof van Beroep (het Marktenhof) en deze bij analogie wil toegepast zien op titel 2 WGB verwerkingen of m.a.w. operationeel politiezone verwerkingen. Ook dat is een fundamentele discussie waarin het COC zich uiteraard

sterk afzet tegen deze analogie nu het gaat om twee totaal verschillende materies en soorten verwerkingen.

Hoe dan ook, is de uitkomst van deze procedure belangrijk, ook voor de dagelijks werking van het COC. Indien immers het Hof bepaalde procedurele en zelfs inhoudelijk argumenten van de politiezone volgt dient dringend werk gemaakt te worden van bijkomende capaciteit van het COC. Op de inhoud van het tussen te komen arrest zal in het activiteitenverslag 2022 dieper worden ingegaan.

3. DE OVERWEGENDE CONTROLEACTIVITEITEN

3.1. De controle - en toezichtonderzoeken bij de GPI

3.1.1. Algemeen

52. Deze opdracht behoort sedert het ontstaan van het COC in 1998 tot zijn *core-business*. In de 'pre-dataprotectie periode' (1998-2014) lag de focus op aspecten als 'legaliteit', 'efficiëntie' en 'effectiviteit' van de informatiehuishouding. Sedert september 2018 is daar de privacy -en gegevensbeschermingscomponent bijgekomen die veruit dominant is geworden. Op te merken valt nog dat de in 2019 en vooral in 2020 gestarte toezichtonderzoeken ook in 2021 nog de nodige capaciteit vragen vermits het COC uiteraard ook de opvolging doet en moet doen van de verzoeken, aanbevelingen en vooral van de corrigerende maatregelen die werden genomen en waarvoor heel vaak een zekere (1, 3, 6 of 12 maanden) uitvoeringstermijn wordt verleend. Vooral ook die opvolging vraagt onvermijdelijk capaciteit.

De toezichtonderzoeken worden meestal ambtshalve gestart maar kunnen ook het gevolg zijn van een verzoek van bestuurlijke of gerechtelijke overheden. Zo werd in 2021 voor de eerste maal een toezichtonderzoek gestart bij een lokale politie op vraag van een procureur des Konings.

53. Het COC maakt thans volgende opdeling in zijn controles/onderzoeken/visitaties, met name:

- een **globaal toezicht** is een toezicht dat gepaard gaat met één of meerdere doorgedreven plaats bezoeken en met een zeer ruime scope;
- een **technisch toezicht** is een toezicht dat zich focust op de wettigheid, volledigheid en correctheid van de vattingen/verwerkingen in de politionele gegevensbanken en waarbij vooral de operationele efficiënte en vooral correcte vattingen in de databanken aan de orde zijn. Soms kan een technisch toezicht ook betrekking hebben op een eerder punctueel probleem;
- een **thematisch toezicht** waarbij onderzoek wordt gedaan naar één bepaald thema en zowel *deskresearch* als bezoeken ter plaatse mogelijk zijn;
- een **beperkt toezicht** behandelt één of slechts enkele (deel)aspecten van een politionele of niet politionele gegevensverwerking.
- een **internationaal Toezicht** zijn de internationale onderzoeken waaraan het COC zijn medewerking verleent;
- een **bijzonder toezicht** in specifieke materies, zoals de jaarlijkse controles op de gemeenschappelijke gegevensbanken terrorisme en extremisme of de *BEL-PIU* onderzoeken.

In een technisch toezicht worden o.a. de volgende thema's diepgaand onderzocht:

- bijzondere gegevensbanken;
- controle en gebruik loggings;
- ANG en optie 35⁶⁰;
- triptiek⁶¹;
- cameragebruik;
- *ANPR*-werking;
- ...

54. Thema's die verder geregeld terugkeren bij voormelde toezichtonderzoeken zijn (niet limitatief):

⁶⁰ Met optie 35 wordt de normale transfer van gegevens vanuit *ISLP* naar de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) bedoeld.

⁶¹ De triptiek betreft het afnemen van vinger- en handpalmafdrukken, het nemen van foto's en het opstellen van de individuele beschrijving om tot een identificatie van een persoon te komen

- (1) naleving van de basisregels van gegevensbescherming (is er een (uitgeschreven) beleid, is er een DPO, hoeveel tijd kan die besteden aan zijn taken, welke initiatieven neemt die, heeft men een register van de verwerkingen, enz.);
- (2) ANG en andere politionele gegevensbanken (kwaliteit van voeding, respect bewaartermijnen, mededeling aan derden, ...);
- (3) zichtbaar en niet zichtbaar (heimelijk) cameragebruik;
- (4) bijzondere gegevensbanken: inhoud, beveiliging, koppelingen, enz.;
- (5) gebruik persoonlijke IT-apparatuur voor operationele doeleinden of professionele apparaten voor persoonlijke doeleinden;
- (6) verwerking van biometrische of andere bijzondere categorieën van gegevens en gebruik van nieuwe technologieën;
- (7) Informatieveiligheid: beleid, architectuur, beveiliging, incidentenmanagement, ...
- (8) enz. ...

De publieke versie⁶² van de rapporten zijn raadpleegbaar op de website van het COC: www.controleorgaan.be (rubriek publicaties).

3.1.2. Overzicht van de voornaamste toezichtonderzoeken

55. Bepaalde toezichtonderzoeken kunnen zoals gezegd relatief lang duren omdat het COC veel tijd en energie spendeert aan de opvolging van de verzoeken, aanbevelingen

⁶² De publieke versie van een rapport van het Controleorgaan betekent dat deze niet of niet noodzakelijk alle elementen, die vermeld worden in het basisrapport dat aan de bestemmingen wordt gericht, bevat. Sommige elementen of passages zijn weggelaten of werden geanonimiseerd. Daar kunnen diverse redenen voor zijn, zowel van wettelijke aard of omwille van opportuniteitsmotieven: het niet openbaren van politionele technieken of tactieken, het geheim van het onderzoek, het beroepsgeheim, het feit dat inmiddels werd geredimeerd aan een tekortkoming, enz. ...

en corrigerende maatregelen en ook omdat de politie geregeld uitstel van uitvoering vraagt. Daarnaast is er het sterk vertragend effect geweest van als gevolg van de COVID pandemie. Het streefdoel is een opvolging nooit langer dan 1 jaar te laten uitlopen vanaf de datum van het eindrapport, maar dat blijkt niet altijd mogelijk. Zo is bv. een globaal toezicht bij de politiezone Brussel-Noord (BRUNO) gestart in 2019 en zal het maar in 2022 volledig kunnen worden afgesloten. De aanstelling van de nieuwe korpschef aldaar was ook de reden waarom het COC de afsluiting van zijn toezicht wat heeft vertraagd, zodat hij goed op de hoogte kon worden gesteld van alle weerhouden tekortkomingen en verbeterpunten.

De vaststellingen dat het aantal te behandelen thema's bij een globaal toezicht ook dermate veel is dat de opvolging zich quasi onvermijdelijk uitstrekt tot meerdere jaren brengt ook met zich dat het DIRCOM van het COC beslist heeft slechts uitzonderlijke tot dergelijke omvangrijke toezichtonderzoeken over te gaan.

56. Toezichtonderzoeken die in 2021 werden **gestart** zijn de volgende:

- Beperkt toezicht m.b.t. cameratoezicht door de PZ Erpe-Mere/Lede tijdens het vertrouwelijk 'Salduz' overleg tussen advocaat en verdachte (opstart februari 2021) met eindrapport in maart 2021
- Beperkt toezicht m.b.t. de applicatie/databank 'Recherchemanagement' door de PZ Limburg Regio Hoofdstad en de PZ Kanton Borgloon (opstart maart 2021) met eindrapport in december 2021
- Bijzonder toezicht 2021 van de Gemeenschappelijke Gegevensbank Terrorisme/extremisme (opstart april 2021)
- Thematisch toezicht beheer DGA/DAO van te volgen groeperingen en fenomenen (opstart mei 2021)
- Technisch toezicht PZ Grensleie (opstart mei 2021)
- Beperkt toezicht naar het gebruik van ademanalysetoestellen en verwerkingsovereenkomsten van de GPI met de firma Dräger (opstart mei 2021)
- Thematisch toezicht m.b.t. de deelname van de GPI aan vormen van bestuurlijke handhaving door de gemeenten (opstart juni 2021)

- Beperkt toezicht naar het gebruik van *Clearview AI* door de geïntegreerde politie (opstart september 2021)
- Technisch toezicht DGA/SPC (spoorwegpolitie) Brussel (opstart maart 2021) met eindrapport in november 2021
- Internationaal Toezicht TFTP⁶³ Inspectie 2022 (opstart december 2021)

57. Toezichtonderzoeken die **voordien** werden gestart en in 2021 hetzij verder werden voorbereid/uitgevoerd, hetzij geleid hebben tot een eindrapport, hetzij tot verdere werkzaamheden in het kader van de uitvoeringen en opvolging van de uitgebrachte verzoeken, aanbevelingen en corrigerende maatregelen, hetzij werden afgesloten, zijn:

- Globaal toezicht PZ Sint-Niklaas (opstart april 2019 – afgesloten oktober 2021)
- Globaal toezicht PZ Namur (opstart april 2019 – afgesloten april 2021)
- Technisch toezicht 2m.b.t. zichtbaarheid informatierapporten in ISLP (opstart mei 2019 – afgesloten maart 2021)
- Globaal toezicht PZ (BRUNO) Brussel-Noord (opstart september 2019)
- Bijzonder toezicht 2020 van de Gemeenschappelijke Gegevensbank Terrorisme/extremisme (opstart september 2019 – eindrapport augustus 2021)
- Beperkt toezicht m.b.t. de werking van de unit *Intelligence Led Policing* van de PZ Brussel-Hoofdstad (opstart november 2019 – afgesloten april 2021)
- Technisch toezicht PZ La Louvière (opstart februari 2020)
- Technisch toezicht PZ Arro Ieper (opstart augustus 2020)
- Technisch toezicht PZ Lommel (opstart augustus 2020)
- Thematische toezicht PZ Arlon m.b.t. het informatieveiligheidsbeleid (opstart oktober 2020).
- Technisch toezicht PZ Regio Turnhout (opstart november 2020)
- Thematisch toezicht m.b.t. mobiele cameragebruik middels *drones* door de GPI (opstart december 2020)

Bepaalde thema's worden door het COC in de tijd ook opgevolgd en wordt een toezichtdossier geopend zonder dat er onmiddellijk een rapport wordt opgesteld. Dat

⁶³ *Terrorist Financing Tracking Program.*

is bv. het geval voor de hele FOCUS uitrol en de ontwikkeling en verdere implementatie van i-police (waaronder vooral actueel het thema van de archivering/wissen van de ANG). Dat is ook zo voor de *ANPR* thematiek. Het COC beoordeelt dan wanneer de tijd rijp is om eventueel dieper onderzoek te doen en/of een rapport op te stellen.

3.2. De controle op de gemeenschappelijke gegevensbanken terrorisme en extremisme

58. Voor het jaar 2021 hebben het COC en het Vast Comité I beslist om hun gezamenlijke controle te richten enerzijds op de opvolging van bepaalde aanbevelingen die in de rapporten van vorige jaren werden geformuleerd. Het betreft dan voornamelijk de rechtstreekse toegang tot de gemeenschappelijk gegevensbanken (GGB) waarin is voorzien ten voordele van de Nationale Veiligheidsoverheid (NVO), betreffende (de uitvoering van) de opdracht van de DPO van de GGB, betreffend de controle van de loggings en betreffende de doorgifte van lijsten betreffende de entiteiten van de GGB aan derde instanties.

Anderzijds werd bij de controle het wel of niet bestaan van interne validatiesystemen van de diensten met een rechtstreekse toegang tot de GGB en de naleving van de bewaringstermijnen meer in detail onderzocht.

Dit rapport is op het moment van de redactie van dit activiteitenverslag nog niet definitief en zal worden besproken in het activiteitenverslag 2022. Een publieke versie van het rapport zal tevens beschikbaar zijn op de website van het Controleorgaan in 2022.

4. DE BELEIDSMATIGE ACTIVITEITEN

4.1. Nationale overlegfora

59. Het COC neemt deel aan heel wat nationale overlegfora of vergaderingen. Het gaat dan om informeel dan wel formeel overleg met bv. politieministers en hun kabinetten, de betrokken administraties, andere bestuurlijke of gerechtelijke overheden, enz. ... omtrent voorgenomen initiatieven; om beleids- en operationele

afspraken met andere dataproductie autoriteiten of toezichthouders; om overleg met de korpsen, hun korpschefs of DPO, enz. ...

4.2. Internationale overlegfora

60. Het COC vertegenwoordigt België op een aantal internationale overlegfora als bevoegde dataproductie autoriteit. Het gaat bv. om de *Europol Cooperation Board*, de *SIS II Supervision Coordination Group*, de *Eurodac Supervision Coordination Group* en om de zgn. *BTLE (Borders, Transport and Law Enforcement)* subwerkgroep van de *European Data Protection Board* ('Europees Comité voor gegevensbescherming', dat de 27 dataproductie autoriteiten van de lidstaten en de EDPS⁶⁴samenbrengt). Op deze fora treedt het COC alleen of gezamenlijk met de GBA op, naar gelang van de te behandelen materie. Een gedegen follow-up van de in deze gremia behandelde thema's vraagt (te) veel capaciteit. Het COC probeert er enige tijd in te investeren omdat er heel wat belangrijke internationale thema's worden behandeld, die soms een nationale weerslag en belang kunnen hebben zoals bv. het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie in de EU-lidstaten.

In 2021 werden niet minder dan 24 meetings bijgewoond⁶⁵, waaraan de nodige voorbereiding voorafgaat met nadien een courante en niet aflatende opvolging (goedkeuring verslagen, bijdragen aan gemeenschappelijke standpunten, uitwisseling van argumenten, deelname aan uitwerken van EDPB standpunten, enz. ...).

4.3. Externe communicatie en deelname aan evenementen

4.3.1. Perscontacten

61. In 2021 heeft het COC zijn perscontacten verder zowel proactief (eerder beperkt) als (vooral) reactief verzorgd. Een lid van het DIRCOM⁶⁶ is sinds begin 2019 belast met de functie van perswoordvoerder zowel langs Nederlandstalige als Franstalige zijde, naast zijn operationele en beleidsmatige taken. Het aanstellen van een

⁶⁴ *European Data Protection Supervisor*, de EU-DPA, <https://edps.europa.eu>.

⁶⁵ BTLE (18) + EURODAC Coordination Group (2) + SIS II Coordination Group (2) + EUROPOL Cooperation Board (2)

⁶⁶ Met name lid-raadsheer Frank Schuermans, zie ook <https://www.controleorgaan.be/nl/publicaties/pers>.

perswoordvoerder is ook de uitvoering van de voorlichtingsverplichting voorzien in artikel 240, 1° WGB⁶⁷. Het COC is ook in 2021 geregeld in de Franstalige en Nederlandstalige pers geweest en heeft zowel met de (vooral) geschreven als audiovisuele⁶⁸ pers contacten gehad of interviews gedaan. Het COC stelt vast dat de pers nu wel echt de weg naar het Controleorgaan heeft gevonden. Dit is een niet te verwaarlozen werkbelasting voor het betrokken lid nu de pers quasi 7/7-24/24 actief is. Zelfs een deeltijdse perswoordvoerder is voor het COC, in tegenstelling tot bv. de GBA, geen realistische optie.

De bedoeling is alleszins ook in 2022, in de mate van het mogelijke, iets meer proactief te berichten rond actuele thema's. In 2020 werd dat tweemaal gedaan (enerzijds omtrent het *bodycam* advies en anderzijds omtrent het afsluiten van een protocol met de andere toezichthouders) en in 2021 eveneens tweemaal (enerzijds het toezichtonderzoek naar het audiovisueel be(af)luisteren van het vertrouwelijk overleg tussen verdachte en advocaat in een Oost-Vlaamse politiezone en anderzijds het ambtshalve advies betreffende de problematiek van het filmen van politie interventies door burgers).

Artikelen of bijdragen waarbij het COC aan de orde was of waarmee de perswoordvoerder contacten had waren er in 2021 zowel in als met de Franstalige als Nederlandstalige pers⁶⁹. Het COC nam ook deel aan de VRT PANO reportage "*Privacy en ik*" uitgezonden op donderdag 1 april 2021.

4.3.2. Deelname aan studiedagen en opleidingen

62. Het COC wordt regelmatig gevraagd als spreker voor allerhande door derden georganiseerde opleidingen, studiedagen of colloquia en probeert daaraan maximaal tegemoet te komen. Het laat toe de visie en standpunten van het COC uit te dragen opdat de gecontroleerde instanties meer en meer *compliant* zouden worden. De *awareness* opdracht van het COC brengt met zich dat we zo veel als haalbaar het terrein opgaan. Het COC heeft immers ook de wettelijke opdracht om

⁶⁷ Dit artikel legt het COC de verplichting op "*het brede publiek beter bekend (te maken) met en meer inzicht te verschaffen in de risico's, de regels, de waarborgen en de rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens ...*".

⁶⁸ VRT, VTM en RTL-info.

⁶⁹ Franstalig: La Libre Belgique, de Sud-Presse krantengroep, Le Soir, La Dernière Heure.

Nederlandstalig : De Tijd, Het Nieuwsblad, Gazet van Antwerpen en Belang van Limburg, Humo, De Standaard, Knack.

“verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers beter bekend te maken met hun wettelijke verplichtingen in verband met de verwerking van persoonsgegevens” (art. 240, 2° WGB).

Enkele voorbeelden illustreren. Zo verleende het COC in 2021 zijn medewerking aan o.a. de volgende opleidingen en studiedagen/colloquia:

- (1) ANPA (Nationale Politieschool): opleiding aspirant commissarissen van politie (N-F);
- (2) Opleiding kandidaat directiebrevet houders (N-F);
- (3) Studieavond *privacycafé Data Protection Institute* (N-F);
- (4) Deelname als spreker aan het webinar *“voldoet de privacywet aan de behoeften van onze samenleving”* gerorganiseerd door de Staatssecretaris voor Privacy Mathieu Michel;
- (5) CPDP (Computers, Privacy and Data Protection) conference 2021;
- (6) Enz. ...

Daarnaast stuurt het DIRCOM zijn leden en personeelsleden naar relevante opleidingen. De door het COC te behandelen materie is complex, heeft nationale en internationale componenten, bevat veel ‘grijze zones’ en evolueert snel zodat ‘levenslang leren’ prominent op de voorgrond staat.

4.3.3. Website

63. De website is in 2021 op kruissnelheid gekomen en wordt regelmatig geconsulteerd.

In de maand **januari 2021** zagen we 603 bezoekers die samen 3.121 acties uitvoeren.

In **november 2021** zagen we 534 bezoekers die samen 1.864 acties ondernamen.

Over het hele jaar **2021** kent de website het volgende aantal bezoekers met een gemiddelde van 616 bezoekers per maand, wat in vergelijking met 2020 (356 bezoekers/maand) een quasi verdubbeling betekent.

Aantal bezoekers website COC	2021
Januari	603
Februari	541
Maart	1087
April	751
Mei	832
Juni	746
Juli	401
Augustus	341
September	481
Oktober	526
November	534
December	550
Totaal	7.393

De bezoekers hebben zowel interesse in de publicaties als informatie om een verzoek onrechtstreekse toegang te kunnen indienen, een klacht te formuleren dan wel informatie te bekomen (over bv. de camerawetgeving).

De stijging in het gebruik van de website door het publiek en door professionals is dus onmiskenbaar. De site is bereikbaar op het URL-adres www.controleorgaan.be of www.organedecontrole.be, waarbij de rol van webmaster wordt opgenomen door de (enige) directie-assistente en waarbij de website gevoed wordt door de leden van het DIRCOM. Ook hier heeft het COC geen externe ondersteuning.

4.3.4. Bevestigingen van het COC door studenten en andere externen

64. Regelmatig blijft het COC bevestigd door onderzoekers of studenten van universiteiten en hogescholen of andere externen. Interviews in het kader van bachelor – of masterproeven of *papers* werden ook in 2021 toegestaan aan studenten of onderzoekers van de Artevelde Hogeschool Gent (1 student), de VIVES Hogeschool Kortrijk (1 student), de Karel de Grote Hogeschool Antwerpen (1 student) , de KU Leuven (2 studenten en 2 onderzoekers), de UGent (4 studenten), de VUB (1 student), de ULB (1 student).

Ook op vragen van bv. de FOD Justitie of (leden van) de federale en lokale politie, hetzij in het kader van wetenschappelijk onderzoek, hetzij in het kader van studiewerken of proeven tijdens de loopbaan wordt, in de mate van het mogelijke, ingegaan⁷⁰.

Ook aan buitenlandse studenten of onderzoekers werd in 2021 soms medewerking verleend, waaronder bijvoorbeeld een interview aan een professor van de universiteit van Târgu Mureş (Roemenië).

Niet zonder enige spijt kan het COC op de veelvuldige vragen van universiteiten/hogescholen en individuele studenten om stage te kunnen lopen in het COC niet ingaan bij gebrek aan capaciteit.

5. PARTNERSCHAPPEN EN GEDEELDE BEVOEGDHEDEN

65. De federale wetgever heeft in de WOG en in de WGB voorzien in 4 federale dataproductie autoriteiten met elk hun eigen bevoegdheden: de

⁷⁰ Hier moet wel gesteld worden dat het COC een zekere rem zet op deze vragen en verzoeken. Het COC heeft niet als opdracht, maar vooral niet de capaciteit om alle politieambtenaren bij te staan tijdens de diverse opleidings – en examentrajecten die zij doorheen hun politiebepaalde loopbaan ondergaan (bevorderingsexamens hoofdinspecteur, proeven aspirant commissaris van politie, brevet hoofdcommissaris van politie, enz. ...). De deelname van het COC aan bepaalde GPI opleidingen doet het Controleorgaan omdat het zichzelf als opdracht geeft de toekomstige officieren van de GPI kennis te laten maken met de beginselen van privacy en gegevensbeschermingsrecht en de nodige *awareness* voor dit belangrijke nieuwe thema bij te brengen. Het is echter niet de bedoeling, noch vooral haalbaar, om de studenten/aspiranten van de hele GPI ook nog eens voor te bereiden op allerlei proeven of examens die moeten worden afgelegd. Dit vraagt een tijdsinvestering die ten nadele zou gaan van de kernopdrachten van het COC.

Gegevensbeschermingsautoriteit, het Controleorgaan op de politionele informatie, het Vast Comité I en (in zeer beperkte mate) het Vast Comité P.

Artikel 54/1 WOG voorziet verder in zijn 1e § dat zij nauw samen moeten werken, onder meer voor wat betreft de verwerking van klachten, adviezen en aanbevelingen die raken aan de bevoegdheden van 2 of meerdere toezichthoudende autoriteiten. De gezamenlijke behandeling van klachten, adviezen en aanbevelingen gebeurt in beginsel aan de hand van het één loket principe dat moet worden waargenomen door de GBA. In de 2e paragraaf wordt gesteld dat, *“teneinde de in paragraaf 1 beoogde samenwerking te verwezenlijken sluiten de toezichthoudende autoriteiten een samenwerkingsprotocol af.”*

De GBA, het COC en de beide Vaste Comités hebben daaraan uitvoering gegeven door het afsluiten van een samenwerkingsprotocol op 24 november 2020⁷¹.

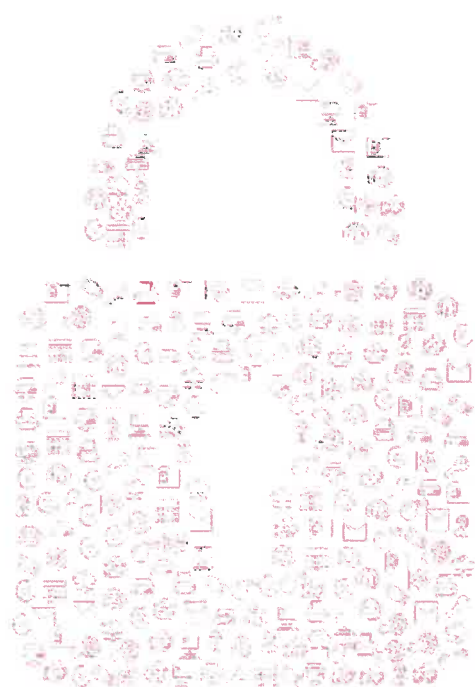
Wat de klachten betreft werd afgesproken dat, behoudens indien manifest blijkt dat het COC of het Comité P uitsluitend bevoegd is, elke instelling de eigen bij hem binnenkomende klachten behandelt (zie hoger). Het Comité P maakt wel nog steeds de klachten tegen politieambtenaren met betrekking tot uitsluitend een onrechtmatige consultatie of verwerking in politionele databanken tot beschikking naar het COC over.

66. Met het Vast Comité I zijn er de jaarlijkse gezamenlijke controles op de gemeenschappelijke gegevensbanken terrorisme en extremisme enerzijds en is er ook samengewerkt in het kader van de toezichthoudende dataprotectie functie op de BELPIU.

⁷¹ Zie https://www.controleorgaan.be/files/Protocol_Federale_DPA_NL_24112020docx.pdf

6. BESLUIT EN TOEKOMSTPERSPECTIVITEITEN

67. Een eerste vaststelling is dat het COC sinds zijn doorstart op 5 september 2018, in de praktijk een volledig nieuw begin heeft gemaakt en er als kleine organisatie in geslaagd is op korte tijd zich te settelen in het dataprotectie – en politie(controle)landschap. 2021 is het jaar van de consolidatie geworden. De vaststelling blijft ook in 2021 dat het luik dataprotectie ruim 75% van de activiteiten omvat.

68. Een tweede vaststelling is dat het COC bij de andere actoren, zowel burgers/betrokkenen als verwerkingsverantwoordelijken een groot vertrouwen geniet. Dat bewijst het aantal en de soorten dossiers zoals deze doorheen dit activiteitenverslag werden geduid. Dat vertrouwen is ook aanwezig bij politieoverheden – en politiediensten, getuige de tientallen verzoeken tot advies die aan het COC gericht worden. Het COC citeert ten bewijze bv. het *data protection office* van de PZ Antwerpen: “*We stellen namelijk vast dat politiediensten mede dankzij de adviezen van het COC over politioneel cameragebruik, in staat worden gesteld om zich steeds meer te professionaliseren*”⁷².

Een **derde vaststelling** is dat het COC niet aarzelt om zijn corrigerende bevoegdheden – en dus dwangbevoegdheden – op proportionele wijze uit te oefenen en op die manier probeert te verhelpen aan het klassieke gebrek aan echte handhaving in het privacy- en gegevensbeschermingsrecht. Proportioneel, omdat het COC de politiewerking niet onmogelijk wil maken door ongenueanceerd met corrigerende bevoegdheden uit te pakken. Dat blijkt vaak een moeilijke

⁷² Nota PZ Antwerpen dd. 09.02.2021 met referte PIV2021009, “*GPI gebruik drones/Thermische camera – PZ CARMA e.a. DIO20009 – Antwoord aan COC*”, punt 2, blz. 3, niet gepubliceerd; beluister ook de podcast van de PZ Antwerpen via de website van de politiezone en in het bijzonder aflevering 20 “Beschermen van gegevens de politie” (ook te beluisteren via Soundcloud).

evenwichtsoefening, zeker wanneer bepaalde (onwettige) praktijken reeds vele jaren toegepast worden.

69. Wat de **toekomst** betreft werd in 2021 in de 1^e plaats een aanvang genomen met de door de WGB voorziene evaluatie van de wet, de werking van en de samenwerking tussen de bestaande dataproductie autoriteiten op de planken⁷³. Dat werk is *work in progress* ook voor 2022. Het COC verwacht alleszins dat de bevoegde Staatsecretaris en de voogdijministers rekening zullen houden, in het kader van een eventuele reparatiewetgeving, met de omvangrijke nota "*advies en standpunt van het Controleorgaan op de politionele informatie (COC) met betrekking tot de evaluatie van de Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (WGB) zoals vastgelegd in artikel 286 van dezelfde wet*" van 30 april 2021. Daarin worden heel wat verbeterpunten aangegeven voor een nog slagvaardiger en efficiënter COC, ook ten behoeve van de GPI.

Voorts voorziet artikel 229 WGB in de mogelijkheid voor het COC om een protocolakkoord met het Openbaar Ministerie inzake de meest adequate handhaving af te sluiten en dus een soort van *una via* regeling te ontwikkelen.⁷⁴ In het kader van de manke strafrechtelijke handhaving van deze materie is dit voor het COC een nog te exploreren piste waar het mogelijk in 2022 toe zal komen.

⁷³ Zie artikel 286 WGB.

⁷⁴ "*§ 1. Met betrekking tot de in de artikelen 222 en 223 bedoelde inbreuken kunnen de bevoegde toezichhoudende autoriteit en het College van procureurs-generaal een protocol afsluiten voor het vastleggen van de werkafspraken tussen de toezichhoudende autoriteit en het openbaar ministerie in dossiers die betrekking hebben op feiten waarvoor de wetgeving zowel in de mogelijkheid van een administratieve geldboete als in de mogelijkheid van een strafsanctie voorziet. De Koning legt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nadere regels en het model vast van dit protocolakkoord. Dit protocol leeft alle wettelijke bepalingen na die met name betrekking hebben op de procedures voorzien voor de overtreders en kan niet afwijken van de rechten van de overtreders. Het protocol wordt in het Belgisch Staatsblad en op de internetsite van de bevoegde toezichhoudende autoriteit bekendgemaakt. § 2. Bij gebrek aan een protocol en voor de inbreuken bedoeld in de artikelen 222 en 223 beschikt de procureur des Konings over een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de dag van ontvangst van het origineel proces-verbaal, om aan de bevoegde toezichhoudende autoriteit mee te delen dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart of vervolging werd ingesteld. Deze mededeling doet de mogelijkheid vervallen voor de toezichhoudende autoriteit om haar corrigerende bevoegdheden uit te oefenen. De bevoegde toezichhoudende autoriteit kan geen sanctie opleggen vóór het verstrijken van deze termijn. Bij gebrek aan een mededeling vanwege de procureur des Konings binnen twee maanden, kunnen de feiten enkel nog administratiefrechtelijk worden bestraft.*"

Nog meer proactieve terreinonderzoeken opstarten blijft tot de ambities van het COC behoren, zij het dat de beperkte capaciteit van het COC is wat het is. De ervaring heeft inmiddels geleerd dat een Globaal of zelfs een louter Technisch Toezicht van een politie-entiteit erg capaciteit verslindend is. Het COC kan er zo slechts enkele per jaar doen.

70. In het kader van de hoger vermelde voorziene evaluatie van de WGB heeft het COC o.a. de volgende verbeterpunten of aanpassingen gesuggereerd

(a) de bevoegde overheden: Op het vlak van de onder het COC ressorterende diensten zijn er nog enkele onvolkomenheden die zouden kunnen weggewerkt worden, met name:

(a.1) het COC bevoegd maken voor de Douane in zijn geheel en niet meer opdelen tussen GBA en COC; het COC heeft immers reeds de bevoegdheid gekregen ten aanzien van de vorderingen van de Douane naar de BELPIU⁷⁵. Dit betekent dat het COC sowieso expertise in dit domein (vermits het bovendien gaat om de fiscale bevoegdheden van de Douane) heeft moeten ontwikkelen. In 2020 en 2021 werden in deze materie door het COC reeds 12 beslissingen genomen. Het zou meer coherent zijn ook voor de Douane slechts 1 DPA te voorzien;

(a.2.) momenteel is het Controleorgaan enkel bevoegd voor de operationele gegevensverwerkingen van de AIG⁷⁶. Voor de niet-operationele gegevensverwerkingen is de Gegevensbeschermingsautoriteit bevoegd. Het zou nochtans aangewezen zijn om, net zoals voor de geïntegreerde politie, de AIG te onderwerpen aan één enkele toezichthoudende autoriteit. Logischerwijze zou dit het Controleorgaan zijn aangezien de AIG in wezen een bijzondere politiedienst is die bevoegd is ten aanzien van de personeelsleden van de GPI. Aldus wordt verzocht om art. 4, §2, 4e lid WOG in die zin aan te passen.

⁷⁵ Cf. hoger, randnummer 10, voetnoot 14.

⁷⁶ Art. 71 §1, derde lid WGB.

(b) de corrigerende en andere bevoegdheden: Er dienen enkele verduidelijkingen en/of amenderingen te komen aan de bevoegdheden van het COC die te maken hebben met:

- zijn corrigerende bevoegdheden;
- de bevoegdheid om op te treden ten aanzien van individuele politieambtenaren;
- de bevoegdheid ten aanzien van de politiescholen en met de GPI gelieerde organen
- de mogelijkheid om ook, na consultatie met de bevoegde magistraat, bij lopende strafonderzoeken corrigerend op te treden;
- de mogelijkheden die het COC heeft om al dan niet bijkomende informatie aan de betrokkene te geven bij een verzoek tot onrechtstreekse toegang (dus méér dan de mededeling dat "*de nodige verificaties*" werden gedaan);
- het systeem van onrechtstreekse toegang niet op te leggen aan een betrokkene voor wat uitoefening van zijn rechten betreft op camerabeelden (vermits in de praktijk voor het COC onwerkbaar);
- de vraag tegen welke beslissingen van het COC een rechtsmiddel kan aangewend worden;
- Het is noodzakelijk gebleken het Controleorgaan ook de formele bevoegdheid te geven, net zoals de voorzitter van het Vast Comité P⁷⁷, om een tuchtoverheid in kennis te stellen van mogelijke tuchtvergrijpen en deze dan eveneens te verplichten de feiten te onderzoeken en na te gaan of die feiten aanleiding dienen te geven tot het aanspannen van een tuchtprocedure en het Controleorgaan in te lichten omtrent het aan zijn informatie gegeven gevolg. Het COC stelt immers vast dat er nog steeds korpschefs of tuchtoverheden zijn die het onrechtmatig raadplegen van politionele databanken minimaliseren en het niet nodig achten zelfs maar een tuchtprocedure te starten, ondanks het

⁷⁷ Zie art. 26, 4° van de Wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten.

gegeven dat het gaan om een tuchtinbreuk⁷⁸ en zelfs om strafrechtelijke inbreuken⁷⁹.

(c) de bestuurlijke dwangsom: een andere mogelijke piste is te kunnen beschikken over een efficiëntere vorm van drukkingsmiddel dat de bestuurlijke dwangsom zou kunnen zijn, vermits de administratieve geldboete definitief is uitgesloten (en door het Grondwettelijk Hof conform werd bevonden⁸⁰). Indien een politiedienst niet wil ingaan op een corrigerende maatregel (al dan niet daarin gesteund of zelfs gestuurd door haar politieoverheden) kan het COC in wezen actueel nog enkel de zaak overmaken aan het parket. Dan is het maar de vraag of dat parket, dat dagelijks met diezelfde politiedienst moet samenwerken, geneigd zal zijn druk uit te oefenen, laat staan een strafvervolgning in te stellen tegen diezelfde politiedienst.

(d) De rechtsmiddelen tegen de beslissingen van het COC: Een hele uitdaging is de evolutie op het vlak van de mogelijke beroepen bij de rechtelijke macht tegen zijn beslissingen. Zolang zich dat beperkt tot enkele gevallen per jaar is er geen majeur probleem; indien het meer wordt zal onvermijdelijk versterking moeten volgen. Het COC zal en kan zich immers ook nooit 'inhouden' om corrigerend op te treden of meer in het algemeen, doortastend te beslissen, uit vrees voor rechtszaken. Voor wat de dossiers onrechtstreekse toegang betreft zou moeten verduidelijkt worden dat een beroep bij de rechter nooit kan gericht zijn tegen de beslissing van het COC zelf of tegen het COC als instelling, maar enkel kan gericht zijn tegen de verwerkingsverantwoordelijke (zie evenwel hoger m.b.t. de prejudiciële vraag gesteld door het Hof van Beroep te Brussel, n° 21).

71. Tot besluit kan gesteld worden dat privacy en gegevensbescherming bij de politie alleszins een nieuwe en belangrijke dimensie heeft gekregen sedert mei 2018. Voor de GPI is dit domein dan ook relatief nieuw en dus is een zekere gedoogperiode en aanpassingsperiode aanvaardbaar. Het COC wil daarbij alle actoren bijstaan, ondersteunen en adviseren.

⁷⁸ Art. 46, 54-56 Deontologische Code en art. 3 Tuchtwet van 13 mei 1999.

⁷⁹ Artikel 151 en/of art. 550bis Sw. en/of art. 222, 1° en/of 2° Wet Gegevensbescherming en/of art. 5 en/of 8 Wet Rijksregister.

⁸⁰ GwH, 14 januari 2021, nr. 3/2021, www.grondwettelijkhof.be

Het COC heeft echter allerm minst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding en die van de andere gecontroleerde diensten.

Het Controleorgaan houdt toezicht op het omgaan door de GPI met een "*cruciale grondstof*" van het politioneel functioneren. Dat die controle bovendien absoluut noodzakelijk is door een multidisciplinaire toezichthouder zoals het COC, hebben alleen al enkele spraakmakende toezichtonderzoeken van 2021 opnieuw aangetoond, zoals dat van het ongeoorloofd cameratoezicht op het vertrouwelijk overleg van de advocaat met zijn client (verdachte) en het onderzoek naar het gebruik van *Drones* door de PZ CARMA ter handhaving van de COVID-19 maatregelen.

72. Slechts als *ultimum remedium* zal corrigerend en dwangmatig opgetreden worden, maar, het COC zal en kan niet aarzelen dat ook effectief te doen, wanneer dat noodzakelijk blijkt. Het Controleorgaan zal steeds waar en voor zover mogelijk een bemiddelende en oplossingsgerichte aanpak favoriseren. De parlementaire onderzoekscommissie 'aanslagen',⁸¹ die voor zijn werkzaamheden een beroep heeft gedaan op de diensten van het COC, verleende onder meer de volgende aanbeveling inzake 'wet – en regelgeving': "*Het COC moet voorts kunnen toezien op de globale veiligheid van de informatiehuishouding en niet enkel op onderdelen ervan*" en heeft daarmee gewezen op het belang van de activiteiten van het COC. Het Controleorgaan zal ook in het werkingsjaar 2022 deze opdracht met zijn kleine equipe maar groot enthousiasme blijven verder zetten maar hoopt niettemin dat het parlement niet blijvend zal dralen om de mandaten van de leden DIRCOM, die afliepen op 1 september 2021, te hernieuwen.

* * * * *

Activiteitenverslag 2021, goedgekeurd door het Controleorgaan op 17 mei 2022.

Koen Gorissen

Frank Schuermans

Philippe Arnould

Lid-raadsheer

Lid-raadsheer

Voorzitter

⁸¹ Parlementaire commissie belast met het onderzoek naar de omstandigheden die hebben geleid tot de terroristische aanslagen van 22 maart 2016 in de luchthaven Brussel-Nationaal en in het metrostation Maalbeek te Brussel, met inbegrip van de evolutie en de aanpak van de strijd tegen het radicalisme en de terroristische dreiging, Parl.St., Kamer, 2016-2017, DOD 54, n° 1752/008, p. 252.

BIJLAGE: HET CONTROLEORGAAN IN CIJFERS⁸²

SOORT DOSSIER	AANTAL	AANTAL	AANTAL
	2019	2020	2021
Onrechtstreekse toegang	392	283	546
Advies dataproductie	82	85	82
Adviezen regelgeving	22	15	33
Klachten	30	40	28
Adviezen camera (o.a. DPIA)	32	38	33
Globaal & Technisch Toezicht	2	5	1
Thematisch en Beperkt Toezicht	3	5	8
Bijzonder Toezicht BELPIU	1	1	1
Bijzonder Toezicht GB Terro	1	1	1
Internationaal Toezicht	1	0	1
TOTAAL	566	473	734

⁸² Het spreekt voor zich dat de capaciteit – en tijdsinvestering in een omvangrijke visitatie of een controleonderzoek niet te vergelijken valt met een adviesdossier. Sowieso zijn de diverse soorten onderzoeken en adviezen zeer moeilijk tot niet vergelijkbaar vanuit louter werklastmetingsoogpunt.

Beslissingen toezichtonderzoeken	2020	2021
Verzoeken	1	36
Aanbevelingen	80	33
Corrigerende maatregelen	26	32
TOTAAL	107	101

Corrigerende maatregelen Toezichtonderzoeken	2020	2021
Waarschuwing	3	2
Berisping	1	0
Bevel verwerking in overeenstemming met de gegevensbeschermingsregels te brengen	21	26
Verwerkingsverbod	1	1
Definitieve verwerkingsbeperking	-	1
Tijdelijke verwerkingsbeperking	-	1
Wissen gegevens	-	1
TOTAAL	26	32

